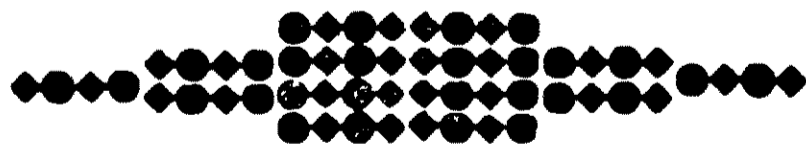

شیرین خسرو

ترجمہ: علی کمال باپیر آغا

انتشارات محمدی نقر
تلفن ۳۵۹۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وهختی که کسری دهر چو له دونیا

هرمزی کوری بو به پادشا

به عدالت و بنده نهوازی

وهك کسری هه مو خلقی کرد رازی

اولادی نه بو زور کردی احسان

هه تا کوریکی پی به خشی یزدان

تاقه دورری بوله دریای شاهی

مانندی نه بو له مه ته ماهی

روی وه کور و ژبو ده می شکر ریز

باوکی ناوی نا خسروی پرویز

پرورده کرا به شکر و شیر

نه شورا دایم به عطر و عبر

کاتی که عمری بو به جهوت سااله

روی گه شایه وه وه کو گللاه

(۳)

چنده اموستایان له اطراف هینا
درسیان پي نه دا له ناو قصریکا

عمری شازاده که بو به ده سال

بو به کوریکي پر عقل و کمال

بو به چوارده سال که عمری نه مجا

حەزی له علمی رمل نه کرد نه وسای

(بزرگ امید) ناو عالمی هه بو

له علمی نجوم زور شاره زا بو

تاردی به شوی نیا خسرو پنهانی

گوتی کلبلی گنجی آسمانی

توی دریای علم و عرفانو فرهنگ

له داوینت قط من بر نادم چنگ

پیم بلی درسی نجوم و افلاک

له زحله وه هه تا کو ژیر خاک

خلاصه ی کلام به وه ختیکی که م

فیربو علومی نجومیش دردم

(۴)

خوشتری نهویست باو کی له گیاتی
بی نه ونه نهی نه کرد هیچ زندگانی

هرمز امری کرد به هموشاردا

به کوچه و میدان به ناو بازاردا

جارچی جاری دا که به امری شا

اگر اولاغی له ده غلی بخوا

یاخو له باغی به کی بی رخصت

میوه بی بچی نه کری سیامت

اگر نیرینه له گهل نامحرم

دانشی جزا نه بینی دردم

اساسی عدلی وه کو نوشیروان

دانا دوباره له سر روی جهان

قضا وای هینا حسروی ناردار

روژی له روزان رویشنت به شکار

نیچری زوری گرت به دلی شاد

ر که گهر رایوه شازادهی آزاد

(۵)

دی ییکی جوانی له ریدا توش بو

اطرافنی پر بو له گلی خوش بو

له ناو گلاندا خسرو به خوشی

دستی کرد به عیش به شراب نوشی

شهو به سهرا هات مایه وه له وی

نه ی هیشت هیچکس زه وه چاوی که وی

به کیفو عیشو به شادی و به ذوق

به شراب خواردن به گورانی و شوق

اسپیکی خسرو به امری خوا

شهو له سر آخور بو بو بره لا

له ناو ده غلیکا به تنیا بی باک

هتا به یانی له وه را بو چاک

غلامیکشی رویشت به دزه

له باغ برسیله ی هینا بو مزه

وه ختی بیانی پیاویکی بدکار

رویشت خبری برد بو شهریار

(۶)

گوتی شازاده بی رسمی نواند
نه ترسا امشه و امری توی شکاند
اسپه‌ک‌ی که و ته ناو ده غلی امشه و
هتا بیانی کس نهی کردوه خه و
له دهنگی عودو چنگو دف و تار
اهلی نه و دی به همو بون بیزار
غلامیکیشی چووه به دزه
له باغ برسپلهی بردوه بومزه
وه ختی امه‌ی بیست هر مز دستو برد
ناردی چوار پهل‌ی اسپه‌ک‌ی پهل کرد
غلامه‌ک‌یشی به خاوه‌ن باغ دا
فرموی تا نه مری خدمتت بگا
نه و تختو رخته‌ی یرابو بوراو
به خشی به خاوه‌ن ماله که ته و او
ناردی عودو تار لی دریان هینا
هرده نینوکی له بیخ ده ر هینا

(۷)

تارو عوده که ی پارچه پارچه کرد
فرموی بوم بین خسرو دستو برد

خسروی پرویز ایتر حالی بو

بی امری کردوه ههلسا زو به زو

چند پیاوی پیرو عالمی هینا

تاشفاعات کن بوی لای پادشا

بهشین و زاری عالمهکانی پیر

له پشتیان نه وه خسرو وهك اسیر

کفنی کرده بر تیغی هه لکیشا

به دستیه وه گرت چونه خدمت شا

که چونه دیوان به دلی غمناک

له بر تختی شا خویان خسته خاک

گوتیان سازاده منداله قوربان

مرحمت بی بی بخشه پیمان

اوهنده به کول گریان پادشا

به زه بی پیاهاات زو دلی سوتا

(۸)

به گریه و زاری به واویلاوه
له خسرو خوش بو دلخوشی داوه

❦ باسی خه و بینینی خسرو ❦

که له و بلایه خسرو بو روزگار
بر بووه طاعت بو پروردگار

شهوویک له خه و دا مژده یان پی دا

له جی ی اسپه کت که واپه ل کرا

اسپیکت نه بی تیژره و وینه ی با

ناوی شه و دیزه بی مثل و ها و تا

له جی ی نه و غمه ی که ترشو تال بو

توشت بو خوشی عمرت بطلال بو

محبوبه ییکی شوخ و نازه نین

آبی مشهوره ناوی به شیرین

له جیاتی تختو رخته کت که و ا

دای به خاوه ن مال پادشای جمجا

(۹)

تختو تاجیکی شاهانهت نه بی

له روی دنیا مانندی نه بی

له جی مطربی تارو عود لیده ر

نینو کی مه لکند که شای تاجور

بار بود ناوی خوش دهنگو صدا

دستت اکهوی شازادهی دانا

له دستی تودا برد نه بی به زهر

مورو زهنگوله نه بی به گوهر

کاتی که خسرو له خه و بو بیدار

زور شکرانهی کرد بو پروردگار

نه دمیکی بو مشهور به شاپور

که ررابو هموجی نزیکو دور

صوره تگری بو دلیرو ته ردست

له سر آو نقشی جوان جوانی آهست

به خسروی گوت شهوی له شهوان

چپکائی هه په له و دیوی کوپستان

(۱۰)

ژنیک پادشای ارمنستانه

خاوه ن شکوهو سپاهو مانه

له صر کیو هزار قه لای به ستوو

خزینهی له حدو حساب دهر چوه

مشهوره ناوی (مهین بانو) وه

هیشتا کو چکه شوی نه کردوه

به هاوین جیگای ارمنستانه

له بهار انا شوینی (موقانه)

له (ایجاز) نه بی هنگامی خزان

أچیته (بردع) فصلی زمستان

خوش رانه بویری له داری دونیا

براز اییکی ههیه بس تنیا

نهویش چیکه جوانو نازهنین

ناوی شیرینه و کلامی شیرین

هزار عاشقی ههیه دیوانه

له دهوری شعله روی وه ک پروانه

(۱۱)

بر ژانکه کان پر غمزه و غنجه
مه مکو چهنه ی سیو و ترنجه

چاوی کار آسکی صھی حر مه

زلفی ریحانی باغی اره مه

دل رفینیکه مانگی چو اردمین

ون نه بی اگر بیانی شیرین

که نیزی زوری هه یه بی حساب

جوانن بهوینه ی مانگو آفتاب

به بالا وه کو آزاده سرون

به لنبجه و به لار وه کو تزرون

اسپیکي هه یه شیرین بی هاوتا

توزی ناشکینی که غار بکات با

به سراوه ته وه به زنجیری زیر

له سیر کردنی انسان نابی تیر

هر وهك كس نیه وینه ی شیرین جوان

هیچ اسپیش نیه وهك شه و دیز قوربان

(۱۲)

کاتی اُمہی گوت شاپوری دانا

خسرو شعورو آرامی نهما

گوتی به شاپور یاری وفادار

گر چاره م نه کهی ادهس نه چی کار

هه لسه کوررانه ای مردی میدان

بی تأخیر برو بو ارمنستان

گرز انیت شیرین دلی نهرم نه بی

به آگری عشقی من دلی کهرم نه بی

باشه خراگر دل رهق بو وهک برد

بی فایده نه کوتم بام آسنی سرد

خلاصه شاپور بیانی هه لسا

ملی ریکای گرت به تاقی تنیا

به شه وو به روز شاپوری پر فن

رویشته به مانگی که یشته ارمن

توشی جی بیک بو پر سه وزه و گیل بو

پر له ریحانه و شه ر بو و سنبل بو

(۱۳)

شیرینی ارمن شوخی نازنه‌نین
آهاته نهوی هنگامی هاوین
کلیسا-ایکی لی بو بی امثال
چند قه‌شهی تیابو پیرو کونه‌سال
شاپور له‌ریوه چو بو کلیسا
گوتی به‌قه‌شه ای پیری ترسا
پیم بلی آخو شوخانی نازدار
وان له‌کام جیگا له‌کام مرغزار
جوابی دایه‌وه قه‌شهی کونی پیر
گوتی به‌شاپور مهربدی داناو ژیر
له‌داوینی نه‌م که‌ژو کوساره
صحرا ییک هه‌یه‌کل و گلزاره
سببه‌ینی پوری رویان به‌یک‌جار
دین بو‌نه‌و شوینه بو سه‌یری گلزار
سه‌ر له‌میانی له‌پیشدا شاپور
رویشه نه‌وی به‌دلی رنجور

(۱۴)

شکلی خسروی، کیشا دستو برد

به درختیکا آویزانی کرد

له جیکاییکدا جا حوی کرد پنهران

هتا نهی بین کینزه و کچان

له پاش ساعاتی سیری کرد شیرین

له گل کنیزان شوخی نازهنین

هاتن به کیفو به شادیو خوشی

بربونه عشرت به باده نوشی

شیرینی ارمن سهری ههل برری

به درختهوه صورتتهکی دی

امری کرد چونو صورتیان هینا

که تماشای کرد مات بو جبه سا

اندای لهرزی روی ههل بزرکا

هوشو شعوری هیچ له لا نهما

کنیزه و کچان له مه زور ترسان

صورتتهکیان و هرگرت درراندیان

(۱۵)

گو تیان به شیرین نهم شکله جوانه
یقین بزانه هین پری یا نه

نهم مرغزاره پر دیوو پری

برروین با نه بین شیتو سر سری

نهو شهوه لهوی مانهوه فردا

بو باغیکی تر رویشتن اجا

شاپور له پیشا چوبو هم دیسان

شکلی خسروی کیشا بو زور جوان

به درختیکا هلی واسی بو

خوی شارد بووه وهك روژی پیشو

شیرین هات له گل کنیزان به ناز

پر بونه عشرت به لیدانی ساز

شیرین شکاه کی دیسان دی زانی

نهمه سرریگی تیایه پنهانی

زبانی به سراش — عوری نه ما

پر بوه کریان بی دهنگو صدا

(۱۶)

به کنیزیکی فرمو آزانه
برو بوم داگره نهو شکله جوانه
کنیزه ییکی شیرین حالی بو
چو صوره ته که ی لی شارده وه زو
هاته وه ووتی نهو رسمه قوربان
کاری پری بولی کردین پنهان
رویشان له ویش بو ده شتیکی تر
شیرین زویر ره پریشان خاطر
شاپور هر وه کو جارانی پیشو
له پیش اواندا خوی که یاندبو
دیشان صوره تی خسروی لهوی
هه لواصی له پیش هاتنیان شهوی
شیرین اگهرزا بو صیری گلان
صوره ته که ی دی لهوی هه میسان
متحیر بو زور سه ری سورما
له لای معلوم بو سرریکی واتپا

(۱۷)

صوزه تی مه لگرت ماچی کرد به دل

بربووه گریان زور به سوزو کل

کنیزه که کان ایتر کولیان دا

تی که ین شیرین په شیوه اجم

عرضیان کرد قوربان منه به دل آزار

چاره ییک آکه ین ای شوخی نازدار

شیرین پی گوئن نه ماوه فام

بو نه م صوره ته زور بی آرام

وهرن بازمی بگرین پیاپه ی

له نشای چاوی تیر بنوشم مه ی

پیکی شرابی آخوارده وه جا

سجده ی نه برده بر صورت خیرا

ایکوت چاوه که م آرامی گیانم

تو صوره تی کی بیت ناوت نازانم

له پاش سععاتی شاپور پیدابو

که چاوی پی کهوت شیرین زانی زو

نهم کاره ایشی نهوه به یقین
 ناردی هینایان بو خدمت شیرین
 به خیر هاتنی کرد فرموی ای برا
 له کوی وه هاتوی پیم بلی تو خوا
 جو ابی دایه وه کوتی به قوربان
 بنده گه رراوم همو روی جهان
 خبرم هه یه له ایشی دونیا
 له همو عالم هتا له سما
 شیرین که زانی گوستاخه اجما
 کوتی نهم شکله چی آلیت آیا
 نهمه پری به یاخو انسه انه
 نه ته وهی انسان که ی هینده جو انه
 شاپور عرضی کرد نهم شکله قوربان
 هینی شخیصکه پیت ته لیم پنهان
 له حقیقتی زور چاک ازانم
 تپت اکه یینم روحی روانم

(۱۹)

شیرین امری کرد روین کنیزان
مانهوه لهوی تنها هردوکیان

شاپور کوتی پی نهم شکله قوربان
وینهی خسروه نهوهی نوشیروان

شاهی مداین فریدون قدره
به حسنو جوانی مانندی بدره

خلاصه شاپور کوتی به شیرین
تو فکرت چیه شوخی نازه نین

من بودردی تو لهلامه درمان
دردی خوت مه که لهطیب پنهان

شیرینی ارمن توندبو اول جار
به لام که چونکو بوبو گرفتار

عذری هیناوه کوتی توخوا
زور په شیوحالم ای مردی دانا

نهم شکله دلی لی سندوم ته و او
صورت پرستم بدناوم بدناو

(۲۰)

بگره فریام ده خیلو آمان
به فریات آگه منیش به قوربان
رازی هلی خوم وامن کرد اظهار
توش راحتی بلی مردی افسونکار
شاپور که زانی شیرین په شیوه
له بر دردی عشق شیتهو کالیوه
گوتی به راستی نهم وینه جوانه
دست کردی منه تحقیق بزانه
بو نهم وینه به هینده شپزه‌ی
گر خوی بیینی آخو چی نه‌که‌ی
نه‌وزهی خط له روی هیشتا نه‌دراوه
بو گرتنی دل پرچی داوه
له‌تای پرچی سنبل آباری
له‌دهی شکر و نقل آباری
به اصلو نسب نه‌و‌ی جمشیده
به حسن و جوانی مانگو خورشیده

(۲۱)

له گل نه همو حسنو جماله

نه ویش له عشقت پریشان حاله

منی ناردوه توی بوبکه م رام

راستی نه مه یه باقی والسلام

شیرین نه مه ی بیست معاتی مات بو

گوتی به شاپور عاقلی نیک خو

تدیرم چیه پیم بلی تو خوا

دهوای دردم که ای مردی دانا

شاپور عرضی کرد شاهزاده ی نازدار

زو پچوره وه هرایستا بو شار

بیانی هه لسه به رسمی شکار

سواری شه و دیز به پرو به بلغار

میل به میل بهره آزانه ریگا

شه و دیز نیز رویه هیچکس پیت ناگا

اموستیله یکی لعلی خسرو شا

شاپور هینابوی به شیرینی دا

(۲۲)

گوئی له رییدا اگر دیت خسرو

نه م اموستيله نشان بده بهو

ناثلی اسپه کی خسرو آلتونه

سرتاپا هموی لعلی گل-گونه

اگر له رییدا نه بو توشی تو

ریگای مداین بگره بهر برو

کانی گه یشتیبه شاری مداین

نه بینی قصر و باغو خزاین

بچوره قصری سازادهی نازدار

کنیزی تیایه هزاران هزار

له ناو نهو قصره ببه به میوان

اموستيله که نشانده بهوان

انتظار بکه هتا دیت خسرو

نهو سا نه بینی حسن و جوانی نهو

منیش دوا به دوات دیمه وه نهوی

هیچ خه فتهت مخو قضات لیم کهوی

(۲۳)

وهختی اُمهی گوت شاپوری دانا
رویشته و شیرین مایه وه تنیا
کنیزه که کان به لنجه و به لار
هاتنه وه بولای شیرینی نازدار
امری کرد در حال لهوی کوچیان کرد
رویشته وه شمار شیرین دستو برد
شهو به سه را هات کوتی به بانو
بوگه شتی صحرا همه آره زو
اُمهوی سواری شه و دیزیم فردا
بروم بوسه پیری گلگشتی صحرا
جوابی دایه وه بانوی مهربان
گوتی آرامی جرگو دلو گیان
شه و دیز سرکیش و تونده نه یزانی
وریا به نه کات زور توند رانی
خدا نه کرده نه ک چاوی بدکار
پیت هه ل بهینی بکه و پته خوار

(۷۴)

بانو له خهوا بیدنی بوی کهوا

له دستی بازیك بو بو به ره لا

سر له بیانی کهه لسا شیرین

کنیزان دهوریان گرت وه کو پروین

کردیانه بهریان جلی غلامان

رویشته ممرای چولی بی سامان

له پاش سععاتی شیرینی نازدار

شهودیزی توند کردتی په رری به غار

چوارده شهوو روژ به بی مدارا

قطعی کرده رده و ری دهشتو سارا

روژی چواردهمین گهلی مانده بو

له توزو خولدا له شی غرق بو بو

ریگای کهوته ناو گل و گلزاری

کانی سراوی خوش چشمه ساری

له پی به سته وه لباسی دا کهند

رویشته ناو آو شوخی دل پسند

(۲۵)

خوی خسته ناو آو وهك كو مه لی نور
آو له چاوی هات آسمان له دور

باله ناو آودا خوی بشوا شیرین
بینیه وه سرباس خسروی مسکین

باسی گه یشتنی خسرو به شیرین
له سر چشمه سراو

که شاپوری نارد بوارمن خسرو
هر چاوه رووان بو بی خورا کو خه و
هرمن خسروی زور لابو نازدار
بلاثم چاوی بد آخر لی کرد کار
خه ریک بو خسرو بگری بی تاوان
زنجیری بکات بیخاته زندان
که بزرگ او مید خبری زانی
چو بولای خسرو زو به پنهانی

(۲۶)

گوتی له گل تو باو کت هر منر شا
فیکری خراپه وریابه وریا
هه لسه زو پرو تهرکی دیار که
له دستی باو کت خوت رس-تگار که
خسرو که زانی بهم بندو باوه
باو کی له حقی فیکری گور راوه
چو وه قصره که ی لای کنیزه کان
وصیتی کردو پی گوتن الان
یکجار عاجزم غمبارم و زویر
نه مهوی بچم بوراوی نیچیر
له پاش من اگر آفره تیکی جوان
ها تو له لاتان نه بی به میوان
پیشوازی بکن به قدر و حرمت
به دلو به گیان باش بیکن خدمت
اگر لهم قصره گهرمای بو خیرا
قصر یکی تری بو بکن له صحرا

(۲۷)

ته مهی گوت سواوی اسپه کهی بو زو
له گل غلامان رو بهارمن چو
صحرايان طی کرد منزل به منزل
هلاک بون له تاو گهر ماو تو زو گل
لهو صحرايه دا شیرینی لی بو
اولاغه کانیاں ته و او بون ماندو
خسرو امری کرد گوتی یکسعات
لهم صحرايه دا بکن اسراحت
لهوی دابه زین خسرو به تنیا
اگر را له ناو لالهو سه وزه گیا
سه یری کرد چیک وهک مانگی تابان
خوی ته شوا له ناو چشمه دا عریان
زلفو پرچی نه کرد به شانہ
ونوشه ی له سر گل نه کرد دانه
له عشقی سینہ ی که وهوک بلور بو
خسرو ناو جرگی پر آگری شور بو

(۲۸)

شهو دیزیش لهولای چشمه ساره وه

به سرابوه وه كه به داره وه

خسرو له دلدا کردی تمنا

گوتی چی ته بو له داری دونیا

تهم چکه که وهك مانگی تابانه

له گل تهم اسپه لایقو جوانه

هی من بوبایه بختیار به بوم

کهلی مستریح طالعدار ته بوم

آگادار نه بو شهو دیزو شیرین

بوته و ناردوتی رب العالمین

شیرینی ارمن وهختی دی خسرو

له دور وه سه تاوه نه کاسه پیری نهو

به پلاکی خاوی له شعی کرد پنهان

وهك شهو داپوشی خورشیدی تابان

له بر حیای خوی له شرما شیرین

اندامی سرپاک بر بوه له وزین

(۲۹)

خسرو مردانه شهرمی کرد خیرا

روی له شیرینی ارمن وهرگیرا

فرستی زانی شیرین دستوبرد

هاته دره وه جلی لهر کرد

به لام له دلی خویشیدا شیرین

لیکی دایه وه گوتی به یقین

نهم شورره سواره نه بی خسرو بی

تحقیق ازانم هر نه بی نه و بی

نشائی لعلی که پیوه نه بو

شیرینی ارمن سه ری لی تیک چو

نه یزانی که وا هنگامی سه سفر

خسرو آوه ژو جل نه کاته بهر

که خسروی دی به اول بینین

شیتو عاشقی بالای بو شیرین

خیالی هه بو که بچی بولای

روحي شیرینی بکا به فدای

(۳۰)

له پاشان گوتی باش نیه ایستا

لهم دهشته چوله به تاقی تنیا

گر بچم بولای تا آخر زمان

من بدناو ته بچم له سر روی جهان

سواری شودیزبو به یهك چاولینان

به غار روی کرده چولو بیابان

له پاش سه عاتی خسروی پرویز

سهیری کرد نه کچ ماوه نه شهودیز

متحیربو ژیر درخته کان

یک یک آگه ررا هیچ نهیدی نشان

به صریا ته دا به شین و زاری

هاواری ته کرد به بی قراری

جار به جار ایکوت یقین پهری بو

که له برچاوم خوی شارده وه زو

خلاصه شیرین شهودیزی تاودا

کاتی گه یشته بهر قصری کسرا

(۳۱)

حوری نژادان کنیزانی چین

وهختی که دی یان جمالی شیرین

متحیر بون چونه پیش—وازی

له حسودیان لیویان اگهزی

اموستیله کهی در حال نشان دان

به قدر و حرمت بردیانه دیوان

کردیان پرسپاری ناوو نشانی

گوتیان له کام جی و له کام مکانی

شیرین له دلدا اترسا لی یان

دروو ده له سهی زوری گوت پی یان

گوتی صبر کهن بیته وه خسرو

شرحی حالی من بوتان نه کا نه و

له سر تختی زیر شیرینیان دانا

اسپیان به سته وه له طویله شا

باشیرین لیره بکا خوردو خه و

پوشاری ارمن وانته چی خسرو

باسی رویشتی خسرو بوشاری ارمن

کاتی که شیرین له خسرو دوربو

خسرو زورماتو زویرو ره نجوربو

رویشست به تعجیل کریانو نالان

هه تا که یشسته حدودی کویستان

که دی سهوزه گیای تهررو تازه بو

کلو رحانهی بی اندازه بو

نازه نینانی شوخی دل پسند

به روی خسرو بون زور آرزومند

لهوی رای بوارد به کیفو خوشی

له گل کنیزان به باده نوشی

هرچنده مایه‌ی عیشی ته‌واو بو

به لام بو شیرین دل برر زو خاو بو

له پاش چند روژی رویشت بو موقان

له ویشه‌وه زو چو بو خوزستان

(۳۳)

له گل سپاهو جاهو جلالی
مهین بانو چو بواسـتـمـقبالی
بردی بودیوان به قدر و حرمت
کردیانه بهری انواعی خلعت
دایان ناله سر تختی زرنکار
نایانه سهری تاجی شهریار
خسرو مایه وه به دلی غمگین
عاجز بو له تاو فراقی شیرین
شیرینیش له ولا دل پر له کدر
مایه وه مانگی ته و او سر انسـر
خبری زانی به بیانوی شکار
خسرو رای کرده له دهس شهریار
له خه وو خوراک بی صبر و قرار
غم له بانی غم له سهری بو بار
له پاش مده تی شیرین امری کرد
گوتی قصر یکم بو بکن دستو برد

(۳۴)

له جی بیکی خوش له سر کوماری
شاخیکی بهرزو خوش هواداری
چونیکه مداین زور گهرمه سیره
له تاوی گهرما آس—وتیم لیره
که نیزه کان کوتیان شیرین گیان
شازاده امری فرمووه پیمان
له سر شاخی بهرز خوشو باصفا
قصری بکهین بوت ایمه مهیا
نهو کنیزانه حسدیان نه برد
چند وه ستاییکیان هینا دستو برد
کوتیان ده خيله مردانی دانا
مهندسانی آزاو توانا
جادوی مهیه پر مکرو پر فن
تازه هاتوه له شاری ارمن
له ساحری دا هیند پر کماله
سجری بیامری له لای بطاله

(۳۵)

له سر شاخیکی خوش آووهوا
قصریکی کردوه له ایوه داوا

بچن له جی ییک که بدهوایی
ناسازو پیسو یکجار گهرمایی
قصری درست کن له که چو له سنگ
مانندی زندان با بی دل تنگ

نه دهین به ایوه به خروارو بار
زیرو زیوی زور درهم و دینار
رویشتن روژی له گرماشان دور
له آوه دانی و شاری جهان دور

قصریان درست کرد گهرم و بدهوا
پر له میشوله و میشو ره شه با
کنیزه کانی بدو حيله بهز
بردیانه تهوی شیرینی طناز

شیرین لهوی دا به دردو ألم
له دوری خسرو مایه وه پر غم

بامی رویشتی شاپور بولای خسرو
و لهوی وه چونی بولای شیرین

شه ویک له ارمن خسرو به خوشی
بزی گرتبو به باده نوشی
ساقی جامی می گرتبو به دست
له نشتهی شراب گهلی بو بو مست
له پر کنیزی وهک سروی آزاد
هات و عرضی کرد دلت بی شاد
شاپور هاته وه نه کا انتظار
امرت به چیه شاهی تاجدار
فرموی پی بلین بایته حضور
دلی گهرم بو خسرو وهک تنور
شاپور سجدهی برد بو بر تختی شا
به وینه بنده چو له دور وهستا

(۳۷)

له پاشان خسرو که کردی سؤال
شاپور عرضی کرد سرانسر احوال

باسی هاتنی پوشاری ارمن
صورت نشان دان به حیاهو به فن

روینی شیرین به بی مدارا
پوشاری (مدین) به تا کو تنیا

هموی عرض کرد شاپوری پر هوش
گوتی من چونکه به ینی بوم نخوش

نهم توانی بروم لیره به جی مام
احوال نهمه به باقی والسلام

شازادهش هروا سرگذشتهی خوی
ته و اوو تکمیل گیرایه وه بوی

گوتی له ریدا له فلان مکان

توشی بچی بوم زور ناز دارو جوان

له ناو آویکدا خوی آشوبت له دور

پرشنگی نه دا وهك شمالهی نور

(۳۸)

من ادهبم کرد روی خوم و فرگیرا
له پاش لحظه بیک سه یرم کرد نه ما
یقین بو له لام نه وه شیرین بو
مایه ی تسکینی منی غمگین بو
پاش نه م قصانه جا قرار ی دا
شاپور به تعجیل بروا به شوینیا
شهو به سردا هات خسروی سالار
امری کرد به زمی بو کرا تیار
چونکه شرابو به زمو تارو چنگ
نه بو وایه خسرو زور نه بو دل تنگ
له و زمانه وه تا عهدی آدم
کس دلخوش نه بو وه ک نه و له عالم
به خروار نه یدا درهم و دینار
به گورانی بیژ بولیدانی تار
مهین بانوش هات بو خدمت خسرو
به کیفو عشرت رایان بوارد شهو

(۳۹)

عاده‌تی و ابو که هنگامی خه و
وهك تاج ابه‌سرا پرچی خسرو

مستی دیاری‌دا که له خسرو زو
باسی شیرینی کرد له گل بانو

گوتی بیستومه چندو له مه و پیش
هلی کرتوه اولاغی سرکیش

گه‌لی گه‌رراون له سر روی دونیا
سوراغ نه‌کراوه هتا کو ایستا

امرو هاتووه قاصدیکی من
نه‌لیت که شیرین وا له مداین

امین به بانو دل مه‌ده به دل

آهینمه بوت شوخی جبین گل

نهم قصه‌ی بیست که مهین بانو

متحیرما سباتی بیهوش بو

که هاته هوش خوی در لحظه هه‌لسا

مچده‌ی پرده بر تختی خسروشا

(۴۰)

گوتی قاصدت که نارد شهریار
تکایه منیش بکه آگادار

تاگو اسپکی ره هوانی وهك با

له نه وهی شهودیز بیده می بی با

اسپیکی یکجار محبوبو جوانه

ناوی گلگونه گهلی ره هوانه

خلاصه اسپیان هینا دستو برد

زینیان خسته پشت شاپوریان سوار کرد

رو وه مداین شاپور چو بدهو

به شهوو به روژ بی آرامو خهو

که گه یشته شار چو بو قصری شا

پرسی احوالی شوخی مه لقا

گوتیان بهینی که سازادهی ارمن

قصری شیرینی کردوه به مسکن

که چو سه بری کرد هوشی نه ماوه

گوتی وهك لعلی زهره هل گه راوه

(۴۱)

گوتی ای شیرین هیچ مه به دل تنگ
تو لعلی جیکای لعلی بردو سنگ
به شاپوری وت شیرینی ارمن
فرموی ککاتی من چومه مداین
ککیز که کان حسدیان پیم برد
منیش قهر یکی خوشم داوا کرد
ویستم که لهوان دور بم آزانه
نهم قهره یان کرد بو من بروانه
درست کراوه سر تا پا له سنگ
له گرمای هاوین عاجزم و دل تنگ
وا بی اختیار لیره بخشیرم
نه مجا نازانم چیه تدبیرم
شاپور گوتی پی به بی چندو چون
بجو بو ارمن به سواری گلگون
خسرو لهوی به نه کا انتظار
چاوه روانته سازاده ی نازدار

(۴۲)

وه تختی نه مهی بیست در لحظه شیرین

آزانه مهلسا چووه مالی زین

به یاهو یاهو الله اکبر

به بی ترسو خوف ریگای گرتنه بر

باسی خبر زانینی خسرو له مردنی باوکی

روژی له روزان خسرو سرخوش بو

له دوری شیرین زور به پرورش بو

قاصدی له پر روی کرده دیوان

گوتی به خسرو شازادهی که بیان

شاهی مداین ده رچو له دونیا

خالی به تختی پادشا ایستا

خسرو أمهه بیست هیچ چارهه نه ما

زانی مانه وهی خطایه خطا

بی صبرو آرام شاهی جوان بخت

چو بومداین دانیشست له سر تخت

(۴۳)

به عدل و داد و به چاکه و احسان

زندوی کرده و ناوی نوشیروان

و هختی تعزیه و پرسه ته و او بو

به ککنیزانی حرمی فرمو

بیستم چیکی پر مکرو پر فن

هاتوته ایره له شاری ارمن

عرضیان کرد کوتیان ثلی لیره بو

شاپور هات بردی به تالو که زو

خسرو آمده بیست گهلی بو غمگین

زویر و نزار بو له دوری شیرین

أجما بی نه وه سرباسی شیرین

که رویشته وه شوخی نازه نین

کنیزه کانو قه و مانو خویشان

که له دوری نهو بو بون پریشان

که و تنه خاک کی پی کردیان شکرانه

زور احسانیان کرد بو آتشخانه

(۴۴)

که مهین بانو خبری زانی
و هخت بو له خوشیا دهر بچی گیانی
مهاسا له دیوان به دلیکی خوش
چو به پیریه وه کرتیه وه باو هس
به لاثم ابدآ هیچ نه یدایه روی
نه یگوت ای شیرین آیا بو کوی چوی
چونکه نه یزانی شیرینی نازدار
به داوی خسرو بو وه گرفتار
شیرین له پاشان له گل کنیزان
دیسان دهتی کرد به داوو سه یران

بازی فرار کردنی خسرو له دست بهرام

وه ختی که خسرو رویشته سر تخت
زور لای ناخوش بو بهرامی بد بخت
رأیو فکریکی یکجار قهوی بو
سودای تاجو تخت شای خسروی بو

(٤٥)

کاغزی نوشی بو امیره‌کان

بو سردارانو بو وزیره‌کان

نوسی که خسرو له عشقی شیرین

عقلی نیک چووه عاجزه و غمگین

شاریک ابه‌خشی به پیکي شراب

خز نه ییک نه‌دا به‌ده‌نگی روبات

چون مندالی وای بی به سلطان

دو نیا له دستی نه بی هراسان

سپا حاضرکن به دستی شمشیر

هه‌ل کوته سهری زو بیکن زنجیر

به‌م ادعایه بهرامی بدخواه

ملتی هه‌لساند رویشته سرشاه

وه‌ختی امه‌ی ییست خسروی پرویز

له‌تخت هاته خوار بو سواری شه‌ودیز

ملکی به‌جی هیشته روی کرده صحرا

رویشته روزو شه‌و به‌بی مدارا

(۴۶)

نه‌ه‌ستا هتا‌گه‌یشته موقان

روژی له‌صحرا به‌امری یزدان

مشغولی راوبو شیرینی نازداز

رئی‌که‌وته ته‌وی شاهی تاجدار

شیرین و خسرو که یکتریان دی

له‌اوله‌وه په‌کیان نه‌ناسی

ناوو نشانی له‌کنیزه‌کان

پرسی له‌پاشان شاهی نوجوان

عرضیان کرد گوتیان ته‌م نازه‌نینه

شازاده‌ی ارمن ناوی شیرینه

خسرویش گوتی بزائن که‌من

کوری هرمنزم شاهی مداین

وه‌ختی هر دو کیان یکتریان ناسی

سعاتی مات‌بون زور به‌کسانی

له‌پاشان گوتی به‌خسرو شیرین

و جام‌وها‌یه شاهی روی زمین

(۴۷)

قصر یکم هه یه لهم نزیکانه

تشریف بهینه بولای من گیانه

میوانی من به تا به دلو به گیان

خدمتت بکم چند روژی قوربان

شیرین خبری زو نارد بوناوشار

هاتنه پیشوازی شاه پیاده و حوار

جامهین بانوش خبری زانی

که وا خسرو شاه دیت به میوانی

له سسر یانه وه کردی گللاو پاش

دوررو گوهری بو کرد به شا باش

له پاشان بانو زانی به یقین

عاشقی یه کن خسرو شیرین

زور ترسا بانو غمی که و ته بر

گوتی به شیرین نازداری کشور

دونیا له شوقی روی تو رونا که

حسنو جمالت له دونیا تا که

(۴۸)

معلومه خسرو عاشقی روته

به سراوی داوی کمندی مووته

یقین بزانه پیاو حیلہ کارن

له روی دونیادا یکجار مکارن

خسرو به لطف و شیرین زوبانی

نه خوات حلوای تو به کامرانی

دو چارت نه کا به زوبانی خوش

له پاشا زور زو آتکا فراموش

اگر له ناوی چاکه تو دور بی

ته بی به خراب هایم مشهور بی

له روی دونیادا هتا اتوانی

به حورمت بکه تو زندگانی

خسرو که زانی پاکی تو نهوسا

دیته لام داوای تو له من نهکا

آمهش معلومه لهو کمتر نیت تو

به رتی چاکه دا چاوه کم برو

(۴۹)

هر چند به خسرو تو مهربانی
من وات پی ته لیم جا خوت ته یزانی
بهم نصیحتهم گر بکدی رفتار
به غم و به لا نابی قهت دوچار
هر چند عاشق پند ناگریته کوتی
تکایه شیرین لامه ده له رتی
وه کو زلیخا مه که وه شوین پیاو
پیاو بی وفان با نه بی بدناو
شیرین امه ی بیست کوتی به بانو
منیش هر وه ها اکم آره زو
اگر شیت بیم من بو جمالی
دستم لی نادا غیر به حلالی
سویندی زوری خوارد شوخی نازه نین
جا بانو کوتی ای گیانی شیرین
اذن به بچو له دشت و له شاخ
راو بکن دایم گوستاخ به گوستاخ

(۵۰)

به شرطی نه چی له گلیا ته نیا

با له گلستان پی لشکرو سپا

بیانی ههلسا شیرینی نازدار

له گل خسرو دا روین بوشکار

کنیزه کانی جوانو دل پذیر

آسکی زوریان گوشت وه کو نره شیر

شهو به سردا هات شاهی مداین

گوتی به شیرین سازادهی ارمن

باسبهینی زو سر له بیانی

بزمی بگیریین به شادمانی

می خوشه اگر ساقی بمینی

نه وهی می خوره باقی بمینی

شیرینی ارمن گوتی به مرچاو

هرچی امر آکهی واکم ته و او

وهختی ایواره شیرین له گل شا

به دلپکی خوش له پهک بون جیا

(۵۱)

سببه‌ینی کاتی که له‌خه‌و هه‌لسان

شیرین امری کرد به‌کنیزه‌کان

له‌صحرا‌ییکی خوش‌و دل‌فزا

خیمه‌و بار‌گای شاه‌ی‌ان‌هه‌ل‌دا

ده‌نگ‌خوشان‌دستیان‌کرد‌به‌گورانی

ساقی‌شرابی‌گل‌ره‌نگی‌هانی

له‌عشقی‌شیرین‌خسرو‌سر‌خوش‌بو

شیرین‌له‌خوشی‌خسرو‌مدهوش‌بو

له‌پرله‌یشه‌شیری‌هاته‌ده‌ر

هه‌له‌تی‌هینا‌بو‌خیمه‌و‌چادر

غلبه‌که‌وته‌ناو‌لشکرو‌سپا

خسرو‌شیری‌دی‌هیچ‌نه‌په‌شو‌کا

به‌بی‌سلاح‌و‌خنجر‌و‌شمشیر

خسرو‌آزانه‌چو‌به‌ره‌و‌روی‌شیر

مشتیکی‌توندی‌وای‌دا‌له‌سه‌ری

له‌کونه‌لوتی‌میشکی‌ده‌ر‌په‌ری

(۵۲)

خسرو زو سه‌ری شیره‌ک‌ی بری

هروه کو کراس پیستی دادرری

کرا به‌عادت له‌وساوه اجما

شمشیر ههل اگری له‌بزمیشدا شا

شیرین کاتی دی شاهی تاجدار

به‌مشت شیری گوشت وه‌ک اسفندیار

وای کردو دستی خسروی ماچ کرد

نه‌ویش کوررانه آزادسـتو برد

ناوددی ماچ کرد گوتی به‌شیرین

اوخ‌هی نه‌مه‌ته نه‌باتو هه‌نگوین

له‌پاشان خسرو گوتی ای نازدار

که‌می بترسه له پروردگار

روحم هاتوته سر لیوم بوتو

بمگره باوره‌ش نه‌و نه‌مامی نو

جوابی دایه‌وه شیرینی دانا

گوتی زور عیبه بوتو پادشا

(۵۳)

لهم كرده و به لهم فكره قوربان
گز واز نههینی نه بی په شیان
لای خوت عاقلی شاهی به رزه جی
کاری وا مه که با آبروم نه چی
خسرو پیدرپی بادهی خوارده وه
به دم هناسه و آهی سارده وه
عشقمی هر دو کرد بوی سرخوش
یکی شیرینی گرتو بو بی هوش
شیرینی ارمن کوتی پی به قار
عیبه وا مه که شاهی تاجدار
خهریکی نه وهی آبروی من بهی
دفعه یکی تر ایشی وا نه کی
خسرو له قصه ی شیرین دلگیر بو
به قین به قار ههلسا زویر بو
کوتی به شیرین معلومه اگر
سودای عشقی توم نه کوتایه سر

(۵۴)

سه روم نه نه بو بی افسرو تاج
له چرخي گردون من نه سند خراج

شرابت دامی تامستت کردم

که مست بوم اجمایا به مستت کردم

له اوله وه خاوه ن بخت بوم

صاحبی سپا و تاجو تخت بوم

تو له تخت و تاج کردت آواره

عشقی تو منی واکرد بی چاره

نه قصانه ی گوت شاهی تاجدار

سواری شه و دیز بو دهر په رری له شار

بو وولاتی روم رویشیت بی آرام

له ترسی سپا و لشکری بهرام

نه سره وت شه و و روز که یشته دریا

به قیصری روم که خبریان دا

ناردیه پیشوازی هینایانه شار

دایان نا له سر تختی زرنگار

(۵۵)

له چونی خسرو دلخوش بو قیصر

کچیکی هه بو وهك مانگی انور

ناوی مریم بو پی بخشی در حال

شایی یان بو کرد شاهانه مثال

خلاصه له پاش مده تیکی کهم

به قیصری گوت شاهی جهم حشم

لشکرم نهوی بچمه سر بهرام

هتا بسینم زو لهو انتقام

سانی دا قیصر سپای بی سامان

وهك سپای جار ان روهتمی داستان

چل په نجا هزار عسکری شهر ر کر

له گل خسرو دا ری یان گرته بر

خبری زانی بهرامی بی خیر

هات بره و پیری خسرو وه کو شیر

له هر دو طرف سپای بی سامان

چو شاو خروشا روپشته میدان

بزرگ امیدش وه کو شیری مست

اسطرلابه کھی نابووه سردست

گوتی به خسرو نه مکاته چاکه

هه لکوته سریان آمان خیرا که

خسروی پرویز له سر پستی فیل

له گل لشکری وه کو دویای نیل

خوی دا له تیپی لشکری بهرام

بربووه کوشتار به تیغی بی رام

له خوینی دوشمن دونیا بو گلره نک

روی سرزمینیان لی هینان به تنک

خلاصه له پاش جنگو شهر رو شور

شکا لشکری بهرامی پر زور

رای کرد بهرامی بی فرری بدبخت

بو خسرو جی ما سپاو تاجو تخت

به حکمی نه وهی مریمی هینا

پایه ی بلندبو له او جی عیسا

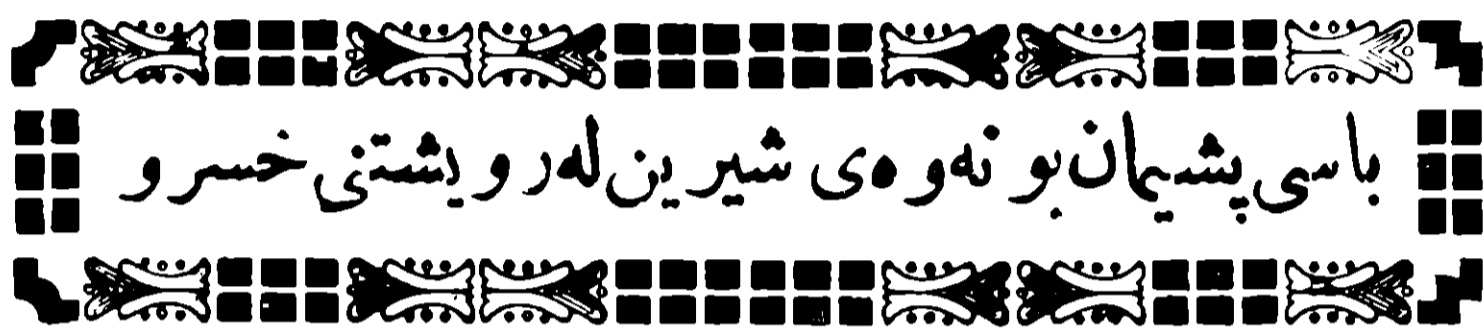
(۵۷)

عیشو عشره تی هر چند بو حاصل

به لام لذه تی هیچ نه بو به دل

له دوری شیرین دایم غمبار بو

له سودای عشقی هر لیو به بار بو

نه وه خته خسرو له شیرین تورا

رویشت شیرینیش حالتی گور را

صبر و قراری اصلا لانه ما

وه کو زولفی خوی آلوزاوشیوا

لعنتی نه کرد له خوی جار به جار

که بوچ زویری کرد شاهی تاجدار

چو مهین بانوی زو کرد باخبر

لهو واقعه یه همو سرانسر

جوایی ذایه وه بانوی به تمکین

گوتی چاکت کرد روله آفرین

(۵۸)

وا مصالحتہ کہ تو صبر کہی
اگر صبر کہی بہ مقصود آگہی

تو بوٹھو کورہ زور رہ نجت کیشا

لہ داغی گہلی جگرت پیشا

ایستہش صبر کہ ای رواہی دانا

صبر برس پیلہ ٹہکات بہ حلوا

بہ قصہی بانوش—وخی نازہ نین

صبری کرد بہ بی ہوشو بہ بی تین

لہ پاش مدہ تی بانو نخوش کہوت

لہ ررو لاواز بو ہرگز نہ آسرهوت

بہ ش—یرینی گوت معلومہ آوا

تہ مرمر کوچ اکہم لہ داری دونیا

کلیلی گنجو خزینہی تہ واو

دا بہ شیرینی شوخی مستہ چاو

لہ پاش تہ مانہ چند روژی پی چو

لہ دونیا دہر چو جا مہین بانو

(۵۹)

شیرینی ارمن بو به پادشاه
دهستی کرم و عدلی راکیشا

دلی اهالی به کرم کرد شاد
محبوسه کانی له بند کرد آزاد

هینده عادل و وطن پرور بو
له دهوری نه ودا گورک شوانی مهربو

به لام که چونکه له خسرو دور بو

دلی پر غم و زویرو رنجور بو

بیستبوی خسرو که بوروم چوه

مریمی لهوی ماره کردوه

مریم خسروی شویند داوه که واه

هتا کو ماوه دل به کهس نه واه

شیرین دامابو له بر دودی دل

مانندی کهری بچه قیته گل

وزیر یکی هه بو له جیی خوی داینا

وازی له تختی سلطنت هینا

(۶۰)

سواری گلگوز بو زوله گل شاپور
گرتیه بر دهشتو صحرا و دیکه‌ی دور
چند کنیزیکی جوانو مه عذار
له گل چند باری کوتال و دینار
اسپ و گای زورو حوشترو حیوان
بردی له گل خوی نازداری دهوران
رویشته به ریدانه میل تا نه و میل
گه‌یشته قصری شیرین به تعجیل
خسرو خبری زانی که یقین
که رداوه ته‌وه قصره‌کی شیرین
زوری پی خوشبو له ترسی مریم
نه‌ی ویرا باسی بکا زور یا کم
جار به جار اینارد بولای پیامی
صبوری ته‌هات هر به سلامی
گوتی به مریم روژی له روزان
باورم پی بکه آرامی گیان

(۶۱)

وهك خويي پي اكن ژان نه كا برين

منيش تادورجم چا كه له شيرين

به لام معلومه شـيريني بدبخت

بومن به حبي هيشت ملكو تاجو تخت

له گل من دايم چا كه كاري بو

كرده وو پيشه ي وفاداري بو

بنيره با بيت بو ايره كيانه

حورمتي بگرين خيرو احسانه

جوابي خسروي دايه وه مریم

كوتی وارثی تخت و تاجی جم

اگر بيتو من شيرين بدينم

كوير نه بي چاوم كياني شيرينم

شيرين جادو وه زور حيله كاره

كافره و ساحر پيسو مكاره

تفره ي تو نه دات من لیت نه كا دور

خوي اچه سپني و من نه بم مهجور

(۶۲)

قهت هو مید مه که له سر روی دونیا

له اسپ و ژنو له شمشیر وفا

هرگز دل مه ده به شیرین آمان

جا دوه به لات توش نه کا قوربان

سویندی زور خوارد به تاجی قیصر

به تخت و بختی شاهی تاجور

گوتی اگر بیت شیرین بلینم

هر نه و سعاته خوم اخنکینم

خسروی پرویز زانی به یقین

مریم مهل نا کا قهت له گل شیرین

چارهی هیچ نه دی پادشای دانا

به غیری نه وهی بهینی صبرکا

جار به جار یکیش شاپور به پنهان

اچووه لای شیرین به دلی لرزان

قصه ی خسروی بو شیرین نه برد

اگر رایه وه خیرا دستو برد

(۶۳)

سهري سورمابو شیرین که خسر
چلون ههل نهکا نهونده بی نه و
لهدلی خو یا ایکوت خدایه
لهگل من خسرو چند بی وفایه
به خسروی گوت عاقبت شاپور
چلون تو اذیت له شیرین بی دور
جوایی دایه وه شاهی به رزه جا
گوتی و اچاکه لهو بیم جیا
چونکه گرمیم شیرین بینی
لهقین و رقا خوی اخنکینی
شاپور نهدهی یدست له خسرو در حال
چو بولای شیرین وهک طیری تیژبال
گوتی پی خسرو توی زور خوش نهوی
له دوریت خوی له چاو ناکهوی
به لاثم له مریم اترسی به گیان
رجایه مه به اصلا دل گران

(٦٤)

هه لسه له گلبا به جوته ايستا
سوار بينو پچين بو خدمتي شا
له گل پادشا تو به پنهاني
خوش رابويره هتا اتواني
شيرين به توندي گوتي به شاپور
گهلي بي شرمي اي له خدا دور
تو خستمته ناو کيژاوي به لا
به زوباني لوس منت تفره دا
بوچي نازاني بي عقلو نه فام
تو تاجو تختي شاهيت له کيس دام
صد خوزگه دايکم مني نه بو و ايه
يا مني درخوارد سه گي بد ايه
وا له گل مریم کيف نه کا خسرو
نهو مني ناوي من نامه وي نهو
به شوينشا بيت مریمي قيصر
لهم قصره به شق من نه يکمه دهر

(۶۵)

میلیم بی زولقم نه کم به زنجیر
انیرم خسرو زو بکایخسیر

به برژانگی خوم بلیم وه کو تیر

ارون بوم نه کن خسرو به نیچیر

دلی پادشا بومریم گهرمه

منی بوچیہ بی حیاو شرمه

من نه و طیره نیم بمرن به داو

یا همو بازی بیتو بمکاراو

من عاشق نه بوم وه ما بو تقدیر

خطام کرد خطا ساچیہ تدبیر

اگر نه و آلیت به شیرین بگم

بلی کیف بکات باله گل مریم

زور له گل شاپور قصه ی توندی کرد

پشیمان بو هوه له پر دستو برد

گوتی له باتی من به پیام

به خسرو بلی لیت نه کا سلام

(٦٦)

بیلی که شیرین عرض نه کا قوربان

له فکریه خوش صحبتی جاران

تو دایم کیف و خوشی خوت نه وی

که ی یادی مدت له فکر نه گه وی

وهختی بی یار بوی هر من یارت بوم

هر من دلسوزو غم خوارت بوم

تو گلت هینا له روم به خرمان

من تاج و تختی خوم کرد پریشان

ذلیل مه که چونکه عزیزم

آزادم بکه ی چاکه کنیزم

به روزو به شهو نیمه آسایش

له توش ناپینم ذره بخشایش

من بوچی نه جم بد حال به بی تو

پار له گل تو بوم امسال به بی تو

شیرینی ارمن باهر ره نجووی

پاخورا چاوی بد له خسرو دورپی

(۶۷)

شاپور امانه‌ی که بیست له شیرین

کورنوشی بوبرد کوتی آفرین

❦ باسی فرهادی کوهکهن ❦

شیرینی نازدار خاتونی ایران

شوخی دل رفین آشوبی توران

له دردی دوری خسرو زویربو

خواردنی دایم هر شکرو شیربو

رانی حیوانی لهو شوینه دوربو

له شیر هینانا کنیز رهنجوربو

چونکه نهو جی بهی شیرینی لبو

له وهرری کهم بو حیوان برسی بو

به سهلی و گورجی بو هینانی شیر

شیرین خهریک بو هر نه یکرد تدبیر

شهویک هاته لای شاپوری دانا

قصه بان نه کرد به تاقی ته نیا

کوتی به شاپور گهرانی حیوان

دوره زور زحمت اهن کنیزان

(۶۸)

شاپور عرضی گرد ای سروی آزاد

شخصی مشهوره ناوی به فرهاد

مهندیسیکه بی مثل و هاو تا

جوان صنعت نه کاله سنگی خارا

که ژو کیو له دست نه و هر اسانه

نهم ایشه به دست فرهاد آسانه

من و نه و له لای ماموستای دانا

تحصیلان نه کرد منال بوین نه و سا

له نتیجه دا من بوم به نقاش

فرهادیش آخر بو به سنگتراش

به صنعت له برد آتاشی صدره ننگ

به قولنگ نقشی چین اکات له سنگ

نه و به اوستادی چاره تو نه کا

مقصدت پیک دیت ماهی دلارا

اگر افرموی اچم نهی هینم

به آرزوی تو کارت پیک دینم

(۶۹)

شیرین امری کرد شاپوری دانا
ههلسا به گورجی رویشت به شوینیا

فرهادی هینا بو قصری شیرین
حورمتی زور گرت شوخی نازه نین

فرهادیان دانا لهمدیو په رده وه
شیرین جا درگای قصه ی کرده وه

پی کهنی لهدمی شکر اباری
گل ههله نه وه ری به بار له زاری

قصه شیرین بو به وینه ی هنگوین
بو به وه ختی خوی ناو نرا شیرین

هر که سسی که گوئی له قصه ی نه بو
افلاطون بو وایه زو له هوش نه چو

له شیرین کاتی قصه ی بیست فرهاد
اندای له رزی بر بو وه فریاد

به داوی عشقی گرفتار بو زو

خوی خسته سرخاک دلی لهدست چو

(۷۶)

شیرین تی که پشت وه ستای بی چاره
به داوی عشستی نهو گرفتاره
گوتی تکایه ای مردی اوستاد
کاری بکه بوم دلم بی شاد
ران دوره لیجان دخیلو آمان
منیش محتاجی شیرم وه ستا گیان
نهمهوی زور زو ریکای دو فرسنگ
جو که ییک بکهی بوم محکم له سنگ
که نهو جو که یه بگاته جی ران
شیر بدوشن بوم لهوی کنیزان
لهو جو که یه وه هتا بی تأخیر
به بی مشقت بیه ایره شیر
زوبانی نه بو فرهادی مسکین
که بداته وه زو جوا بی شیرین
هر دو دستی خوی نایه سرچاوی
وهک دیزه جوششی نه دا هه ناوی

(۷۱)

هاته دره وه له هوده ی زهر کار
له کنیزانی اجا کرد پرسیار
گوتی نازانم شیرین چی فرمو
تی نه گه یستم به چی بینم زو
کنیزو کچان قصه یان بو کرد
که فرهادیستی هلسا دستو برد
تیشه و قولنگی هه لگرته سرشان
روی کرده ده شتو چولو بیابان
به ردی آتاشی به وینه ی په نیر
جو گهی درست کرد بو هینانی شیر
له جی رانه وه تا قصری دوا بر
جو گهی راکیشا وه ستای قور به سر
حه و ضی درست کرد له بر قصر جوان
شیری بو آهات وه ک آوی حیوان
به مانگی هموی ته و او کرد آزا
ناردی مزده یان به نازهنین دا

(۷۲)

هاته دهر وه کو سروی خرامان
بو سه یری حه وضو جو کشان کشان
که چاوی پی که وت شوخی مه جبین
گوتی به فرهاد هزار آفرین
لازمه ایستا بخشیشیکی باش
من بدهم به تو وه ستای سنگتراش
فرموی شوانه کان نه بی جیا جیا
بخشیشی زور چاک بدهن به وه ستا
فرهادی بانگ کرد له لای خوی داینا
به مشت الماس و گوهری پی دا
گواره ییکی بو له گوهر شیرین
خراجی ملکی روم بو له گل چین
له گوتی کرده وه فرموی ها وه ستا
نه مه بفروشه خرجی که تو خوا
هتا بیم منت باری توم
پیم آدا نا کری زور قرضاری توم

(۷۳)

فرهادیش عرضی شکری جی هینا
تعظیمی بو کرد له مجلس ههلسا
گرتیه بهر ریگهی چولو بیابان
به شینو زاری و واوه یلاو گریان
له دودی عشق و له تاوی دوری
هر چنده نه کرد نهی بو صبوری
تنها مایه وه نخوش و رنجور
له رفیقان و له دوستان دور
سیری قصره کهی نه کرد جار به جار
جل و لباسی نه کرد له تو پار
گاه له گل آهوی صحرا نه گه ررا
گاهی به تنها ای کرد مدارا
همو حفته بی اچو وه لای شیرین
تسکینی نه دا به دلی غمگین
همو شه و نه چو غمبار و زویر
له حه و ضه کهی یار اینخوار ده وه شیر

(۷۴)

باسی عشقی نهو که و ته سر زوبان
له نار عالمدا بو به داستان

باسی خبر زانینی خسرو له عاشق بونی
فرهاد به شیرین

بدکاری رویشت بولای پادشا
له و کاره ساته خبری پی دا
عرضی کرد فرهاد له عشقی شیرین
دایم خهریکی گریانه و نالین
له سودای عشقی شیت بو و شیدا
گر تویه ته بهر رنی چولو صحرا
هیچ شهرم ناکا له جوانو له پیر
ناترسی هرگز له شمشیر و تیر
همو هفته یی نه چی به یلغار
کرنوشی آبات بو قصری دلدار

(۷۵)

نهَم قصه‌ی بهی بیست کاتی خسروشا

عشقی شیرینی زیادبو له‌دلدا

چونکه معلومه که‌وا دو بلبل

چاکتر آخوینن له‌ده‌وری یک‌گل

زوری پی‌خوش‌بو که‌ته‌ومه‌رووه

عاشقیکی که‌ی بو پیدا بووه

به‌لام له‌لایشی گران‌بو خسرو

فرهاد عاشقه به‌نازداری‌ته‌و

فکری کرده‌وه که‌لی له‌و‌کاره

که‌تدیر چیه چون بکا چاره

چند محرمیکی بانگ کرد بو‌تدیر

فرموی زور دلم عاجزه و زویر

بیستومه‌ته‌لین فرهادی مسکین

شیتو شیدایه له‌عشقی شیرین

اگر بیکوژم گناهم نه‌گا

نه‌بیکوژم یقین بدناوم نه‌کا

(۷۶)

وزیره کانی تدیریان بو کرد
چند سواره یکیان نارد به دستو برد
له گل اسپیکدا کوتیان که آزا
فرهادی سنگتاش زو بکن پیدا
له پاش تعظیمی زورو احترام
پی باین خسرو لیت نه کا سلام
ایشی پیت هه یه هه لسه له گلپان
بچین بو خدمت پادشای جهان
سواره کان هه لسان به تعجیل خیرا
که رران که ژو کیو روی دهشتو صحرا
به بی مدارا چند روژو چند شهو
ا که رران به بی خورا کو بی خهو
آخری روژی سهیریان کرد فرهاد
وا له دهشتیکا به دلی ناشاد
غمبار که وتوو هه یخه ی کردوه چاک
که وز نه دا له سر به ردو خولو خاک

(۷۷)

نهو جوانیکه لاجا کو دلیر
به سامو هیبت وه کو نره شیر
سلامیان لی کرد به گورجی و چالاک
گوتیان بوچی واکه وتویه سرخاک
سببی چیه که واکه غمباری
بوچی عاجزی بوچ بی قراری
خسرو پادشای همو آفاقه
به دیداری تو که لی مشتاقه
بفرمو سوار به شاهی تاجدار
چاوه ریی تویه نه کا انتظار
جوابی دایه وه فرهادی مسکین
به دلی غمبار به لفظی شیرین
گوتی کا که من غریبم هه ژار
نه بی چی بووی له من شهریار
دیوو جن له من نه بن هراسان
منی بوچی پادشای جهان

تکام و هایه مردانی هوشیار
 بگهرینه‌وه بولای شهریار
 بلین زور گهر راین صحرا خوار و زور
 نه مان دوزیه‌وه فرهادی رنجور
 کوتیان ای فرهاد مسکینی هه ژار
 غریبی بی کس شیتی عشقی یار
 قسم به ذاتی خالق عالم
 بولای توی ناردوین شاهی جم چشم
 بهانه مه‌گره سوار به آزانه
 بچین بو خدمت شاهی زه‌مانه
 هیچ چاره‌ی نه‌ما فرهادی هه ژار
 کهوته ری له‌گل سواری شهریار
 له‌پاش حفته ییک کهینه قصری شاه
 خبریان زو برد بوشای عالی جاه
 امری کرد در حال بردیانه دیوان
 دانیشت دل پر غم عاجزو گریان

(۷۹)

وه گو شیری مست فرهادی مسکین

هیچ فیکری نه بو له قصه‌ی شیرین

زر آفشان کرا به حورمت ته و او

خسرو کوتی پی به خیر بیت سرچاو

له پاشان خسرو کوتی ای فرهاد

اصلاً خلقی کویت دلیری آزاد

جو ابی دایه وه کوتی من که دام

له اصلاً خلقی شکاری آشنام

کوتی صنعت تان چیه و مشغولی چین

کوتی افروشین گیان خهفت اکرین

کوتی گیان چلون افروشی انسان

کوتی زور سهله له لای عاشقان

کوتی عاشقی آیا به شیرین

کوتی خوشتره شیرین لام له دین

کوتی توشیرین نه بینی به خه و

کوتی خو نانوم نه روژو نه شه و

(۱۸۰)

گوتی که می دهر آکھی له دل

گوتی نه و روزه که بچمه ژیر گل

گوتی بوچ سودای دهر نا که می له سر

گوتی دهر ناچی تاروژی محشر

گوتی آیا تو اترسی له کس

گوتی اترسم له شیرین و بس

خسرو که زانی قصه بی سوده

هرچی پی بلی هیچه و بی هوده

گوتی نه و شاخه می و اله رتی گذر

ایمه ناتوانین پیا بچینه سر

قسم به سهری شیرینی دل بند

لهمه که ورده تر من نیمه سو کند

اگر نه م کاره م بو بینته جی

پیشکشت نه کم هرچی بته وی

جوایی دایه وه فرهادی آزاد

گوتی پادشا تو په دلشاد

(۸۱)

بوت اکم به دهشت که ژو کوی سنگین
قسم به چاوی مخموری شیرین
به و شرطه وه ختی کارم کرد ته و او
بمدهیتی شیرین شوخی مسته چاو
خسروی پرویز زور رقی ههلسا
ته مای بو در حال له گردنی بدا
به لام قینه کی خوی نه کرد اظهار
به فرهادی گوت ای مردی به کار
تو أمه بکی بزانه یقین
نامردم اگر نه تدهمی شیرین
کاتی أمه ییست فرهادی بی دل
ربی کیوی پرسی له شاهی عادل
پیاوی له گل نارد کردی رهنمون
بردی بو قولهی کیوی بیستون
رویشته مه رکیو به مانندی با
قولنکی هه لگرت کوررانه آزا

(۸۲)

له پيشا تختی درست کرد له سنگ

نقشی لی هه لکه‌ند وهك نقشی ارژنگ

به الماس شکلی شه و دیزو شیرین

هه لی که‌ند فرهاد جوانو نازهنین

به بیستونی نه گوت جار به جار

ای کیوی سنگین هاوار صدهاوار

رجا اکم لیت خوت بوم نرم که

له آه و ناله‌ی فرهاد شرم که

اگینا به خدای حی لامکان

هتا کو له بر مندا بی گیان

دست بردار نا‌جم له آقاری تو

شه‌وو روژ نه‌دهم من آزاری تو

به تیشه و قولنگ ای سنگی خاره

لاشه‌ت زو اکم من پاره پاره

جار جار اچون بر صورته‌تی شیرین

نه گریا آپگوت شوخی نازهنین

(۸۳)

رحمی به دلی غمباری من که

علاجی لیوی به باری من که

وا له عشقی تو اَسوتیم له دور

پر وانه ناگری بهر گهی شعله‌ی نور

آخ خوز که شه و گویت له زاریم نه بو

گویت له ناله‌ی شه و پیداریم نه بو

له دونیا باسی فرهادی ره نچور

بلا و بوه و ته و او بو مشهور

باسی رویشتی شیرین بو کیوی بیستون

بولای فرهاد و سقط بونی اسپه‌کی

مبارک روزی له روز کاران

شیرینی ارمن له گل نازداران

باسی عشره‌تی جارانی نه کرد

قصه‌ی گل گه‌شتو سیرانی نه کرد

(۸۴)

له پاش قصه و باس صحبتی ته و او
با سی بی ستون آخر هاته ناو

شیرینی نازدار کوتی به یاران

اچمه بی ستون به عزمی سه یران

به میر آخوری امر کرد شیرین

مه لسان دهس به جی اولاغیان کرد زین

تصادف گلگون له و دوره نه بو

اسپیک کی تریان بو هینا زوزو

سوار بو که و ته ری به تاوو یلغار

شیرین چه شیرین وه کو نو بهار

نرگسی دیده ی مست و بی خاوبو

وینه ی خرمانی گلی تیر آوبو

خلاصه رویشت شیرینی ارمن

کاتی که یشته نزیکی کوکن

پیاله بیک شیری دای دهر زمان

کوتی ای فرهاد بیکه نوشی گیان

(۱۵)

وهری گرت لهدهس ماهی دلارا
خوار دیهوه کوکن دهس بهجی خیرا
بهلی معلومه عاشقی شیدا
یار بیت بهساقی زهر بی اینخوا
کهوته بهری پی به یا هو یا هو
گریاو نالاندی روی له بر پی سو
گوتی بینائی دو دیدهی فرهاد
دور بی له چاوی پیسی بد نهاد
یاخو او هک گل روت هر خندان بی
زولفی مشکینت با پریشان بی
له هر دو دنیا خوا بیکا آزاد
وهک نه مبنده یه ی خوتت کرد دلشاد
چونکه مفلسم خجالت باوم
له آقاری تو زور شرمسارم
خو نیمه گنج و خزینه و گوهر
تا شایاشتی کهم سروی سمین پر

(۸۶)

هر گیانم هده به بی خه مه بر پیت

بیکم به شاباشی خاک کی به ری پیت

جوابی دایه وه شیرینی ارمن

فرموی صبر که فرهادی کوکن

نهم کاره ته و او بکی مردانه

ایتر نای مینی خسرو بهانه

له پاش قصه ی زور دولبری مه وهش

گوتی به فرهاد اروم شهوت خوش

آوزه نگی توند کرد بروا به یلغار

کلا اسپه کی شیرینی نازدار

مشهوره نه لین اسپه کی شیرین

سقطبو در حال فرهادی مسکین

شیرین و اسپه لگرت به سر شان

روی کرده مخرای چولو بیابان

بردی به رده می قصره که آزا

له ریکا آنی اصلا نه وهستا

(۸۷)

به شین و گریان به واوه یلاوه

شیرین و اسپ داناو گهر راوه

باسی مردنی فرهادی کوکن

خسرو جاسوسی زوری داناو

حالی شیرینیان تی آگه یاند زو

خبریان دانی کوتیان که شیرین

چو بودیده نی فرهادی مسکین

له عشقی شیرین وا به دستو برد

نه و کیوه سخته ی پارچه پارچه کرد

اگر بهم نه وعه کار بکا فرهاد

به یک مانگی تر کیو نه دا به باد

وه ختی امه ی بیست شاهی تاجدار

پرسی له پیاوی عاقل و هوشیار

گوتی تدیرم چیه چون نه بی

شیرینی ارمن لده ستم نه چی

ناردیان پیاویکی ملعونیان هینا

کوتیان به گورجی بچو هراستا

(۸۸)

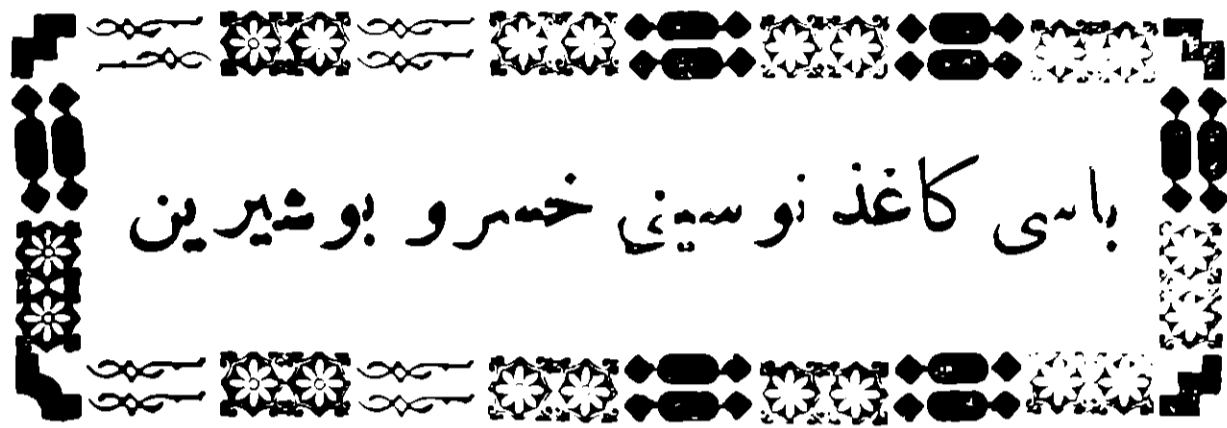
بلی به فرهاد خاکت به دامان
شیرینی نازدار شای نهو نه مامان
له دونیا دهر چو ای قوررت به سر
هر رهنجیکت دا رویشت به هدر
وعده یان دایی له زیرو له مال
چند طلب بکات پیده نی در حال
دست به جی کابرا چو بولای فرهاد
گوتی داخه کم ره نجت چو به باد
بی عقلی نه فام دل پر داغ و دهر د
أجاچی اکی شیرین امر و مرد
نهو لاشه جوانه نی که وه کو گل بو
داخه کم امر و اسپه رده نی گل بو
فرهاد امه نی بیست به په ژاره وه
له سر طاقی به رد که و ته خوار وه
به ده نیکی به رز گوتی آخ شیرین
گیانی تسلیم کرد به گیان آفرین

(۱۹)

شیرین له پاشان خبری زانی
که و افرهاد مرد به دل گران
چو بو سر لاشهی فرهادی کوکن
زور لاواندیه وه به گریه و شیوه ن
کفن و دفنی کرد به رسمی شاهان
سپاردی به خاک به دیده گریان
گومه زی بو کرد عالی و شاهانه
قبری فرهادبو به زیاره تخانه
چونکه کوهکن ره نجی بردبو
به ناره حقی و محنت مردبو
به بی ترسو خوف له طعنه ی اغیار
تعزیه ی بو کرد شیرینی نازدار
أجا له پاشان پادشای جهان
لهو کارهی کردی زوربو پشیمان
له سه ری باربو غم و په ژاره
متأثربو به دل لهو کاره

(۹۰)

له دادا ته يگوت زور خراپم کرد
آيدم جزای امه دستو برد

روژیک له روزان به دلی غمگین
خسرو کاغذی نویسی بو شیرین

نوسی بیستومه زور پریشانی

له مرگی یارت دیده گریانی

سابه س بو فرهاد شین و فریادکه

جاریکیش یاری قدیمت یادکه

نهو بی چاره یه له داغی تو مرد

خاکت به سه هری فرهادا بوچ کرد

فرهاد مرد یا خوا هر خوش بی شیرین

کله زهره نه ما خوماوه نسیرین

دای به قاصدی رویشست دستو برد

نامه‌ی تسلیمی دستی شیرین کرد

شیرین کاغذی خسروی که دی

زوری پی خوش بو و دهک گل پی که نی

به لام له قصه‌ی تالی پادشا

ماتو بی دهنگ بو ساتی جبه‌سا

له وروژانه‌شدا به تقدیری خوا

مریم مرد دلی تنگ بو پادشا

مشهور بو شیرین شوخی مسته‌چم

ناردبوی زهریان دابو به مریم

هر چند تعزیه‌ی بودانا خسرو

به لام دلخوش بو له مردنی نهو

له مرگی مریم شیرینی نازدار

کینی زور خوش بو که بو خبردار

له بر حورمتی شاهی جم چشم

اویش تعزیه‌ی دانا بو مریم

(۹۲)

کاتی تعزیه‌ی ته‌واو بو شیرین
جو ابی نامه‌کی نوی به تمکین

نوسی بانوی شا گهر چوته ژیر خاک

بانوی جوان زوره بوچ نه بی غمناک

هیچ خه فته مه خو شاهی نازک دل

مریم گنجه گنج جی ژیر خاکه و گل

واچاکه ناوی مریم نه هینی

بیت به عیسی ایتر نای بینی

اگر بت شکا با عیسی خوش بی

مریم مردوه هر کسری خوش بی

به موی زولفی خوی نامه‌ی به ست شیرین

عادهت وه هابو زه مانی پیشین

دایه دست قاصد گوتی هراستا

تو نه م کاغذه به خدمت شا

خسرو خویندیه وه که نامه‌ی شیرین

له قصه کانی که لی بو غمکین

(۹۳)

له دلددا گوتی نه م جوابه جنگه
خشت هاویژ آخر پاداشی سنگه

باسی صفتی خسروی پرویز

هیچ کس شاهی له سر روی دونیا
به وینهی خسرو نه کرده اصلا

له دیوانی دابو شکاتو داد

اهالی دایم به دلیکی شاد

پنج ریز حاضر بون همو له حضور

دادی نه پرسین شاهی جم دستور

ریزی یکه مین دهوله مندان بون

دو هم ریز لاتو لی که و تو وان بون

۳ هم ریز یان نخوش بو بیمار

چوارم ریز همو مظلوم بو هزار

پنجم ریز عاصی و خطا باران بون

چاوه رتی امری شاهی جهان بون

(۹۴)

دهوله مند سه یری فقیر یان نه کرد

بجدهی شکر یان بو خدا نه برد

فقیریش نه یدی نخوشو بیسار

شکر یان نه کرد بو پروردگار

نه خوشیش نه یدی ظلم لی کراو

به ناساغی خوی راضی بون ته واو

نه وانیش سیری عاضی یان نه کرد

بجدهی شکر یان بو خدا نه برد

بارگای خسرو جیی عدلو دادبو

بو همو عالم درگای گشادهبو

روژی دو دفعه صبح و ایواران

له دیوانی شاه دایان نه نا خوان

گوشتی گاو ماسی و مهر رو طیرو طور

له سهر خوانی بو زورو بی قصور

مشهوره نه لین شاهی باشوکت

وجودی بو بو توشی رطوبت

(۹۵)

ماینی بحری زوری هه بو شا

وهختی جوانویان که ته بو پیدا

هر به شیری مهر پرورده اکران

گوشتیان بو خسرو لهوه ابروان

درستیان کردبو تهنوری له زیو

له زیوی قالی جوانی کهس نه دیو

لهو تهنورهدا مقداری ده بار

آمو تا عودو صندهل له بعی ی دار

له جیاتی طعام چیشتی خوشو نان

گوشتی جوانویان له بوی ابروان

له سر خوانی زیر بویان دانه نا

هر تهوهی آخوارد دایم پادشا

پاش ماوهی له گل ظرفو سینی زیرر

آبه خشپه وه به لاتو فقیر

همو روز آمه خواردنی بو

تهو بخشینه وه پیشه ی خسرو بو

(۹۶)

خلاصه دایم هر به و نوعه خوان
ارازایه وه بوشاه له دیوان

باسی پرسیار کردنی خسرو له حکمایان
له خصوصی جوا نانه وه

خسروی پرویز روژی له روژان
له دیوانابو دلخوشو شادان

شاهانی درنا له روم هتا چین

تا اصفهانو مولکی خور نشین

له پای تختی شاه به دلیکی صاف

دهوره یان دابو له هر چوار اطراف

ساقی چند دهوری شرابی هینا

جا پردهی شهرمی لادا پادشا

پرسی که آخو له کامین دیار

هه به نازداری شوخی مه عذار

(۹۷)

یه کی عرضی کرد له شاری ختن
زوره نازداری جوانو گل به دهن

یه کی تری کوتی له شاری کشمیر

هه یه دولبری بی عیب و تقصیر

یه کی کیش کوتی وا له اصفهان

نازداری هه یه لایقی شاهان

عجب کچیکه ناوی شکره

هتا هز بکهی جوانو دواپره

هیچ عیبی نیه جوانو دلارام

له دست همو کهس نه گری پیاله و جام

هر کهسی شه و یک بیگریته باو هس

لذتی اصلا ناکات فراموش

خسرو آمه‌ی بیست ویستی که شیرین

ترک کا هتا بی دل غمگین

عشقی شکری ته و او که و ته سر

نه‌ی توانی مه یلی له دل بکا دهر

(۹۸)

بهم خیاله‌وه مایه‌وه یکسال

نه‌ی هیش‌ت تی بگا‌ک‌سی له احوال

له پاشان عشقی شکر هه‌لی سان

سوار بو پادشاه‌چو بو اصفهان

باسی رویش‌تی خسرو بو اصفهان

(بولای شکر خان)

خسرو که وه‌ختی بو اصفهان چو

سیری کرد اهلی رو خوشن همو

شه‌ویک پادشاه له گل یک غلام

چو بو قصره‌کی شگری گل اندام

له دهر وازه‌ی دا شاهی تاجور

پیاویکی شکر له مال هاته دهر

سیری کرد جوانی واه بر دهر دا

تاجی شاهانه‌ی نه‌وا له سردا

جله‌وی بو‌گرت دابه‌زی پرویز

غلام بردیه‌ ناو طویله شه‌ودیز

(۹۹)

خسرويان برده قصرى زرنشان
زور گرتيان قدرى به دلو به گيان

فرموى زو پچن بلين به شکر

ميوانى تويه شاهى تاجور

شکر که بيستى هات کشان کشان

به لنجه وينه ي سروى خرامان

له زولفى ارژا نافه ي مسكى چين

له ليوو ده ي ابارى هنگوين

دانيشت لاي خسرو شوخى رندانه

پيكي شرابي پيدا آزانه

پيدرپي پيكي شرابي پيدا

هتا سرخوش بو به ته و اوى شا

خسرو سرخوش بو دهس به جى شکر

ههلسا له حجره خيرا هاته ده ر

زور کنيزه کى روم و چينى بو

زور گورجى جوانو نازهنينى بو

(۱۰۰)

کنیزه کیکی که هار تای خوی بو
به بژنو قامت هار بالای خری بو
لباسو خشیلی خوی زو کرده بهر
ناردیه وه ژوره وه بو شاهی مسرور
خسرو سر خوش بو له غایت به دهر
وای زانی شکره به خاطر ی تهر
گرتیه باوهش هتا بیانی
به وصلی گه یشت به کامرانی
له حسن و جوانی خسرو مدهوش بو
که سواری بو یکجار پی خوش بو
سبهینی زور زو کنیز چوه دهر
حالاتی شهوی عرضی کرد به شکر
أجا شکری شوخی اصفهان
رویشته حوجره ی شاهی نه و جوان
خسرو که ههلسا گوتی شکر گیان
قهت جوانی وه کمن لات بوه میوان

(۱۰۱)

جوابی دایه وه شگری شیرین گو

گوتی نه م بوه میوانی وه کتو

له حسن و جوانیه امثالته نیه

یک عیبت هیه پیت نه لیم چیه

عیبت به تنها امله یه قوربان

دهمت بو گه نه ای شاهی جهان

سالی له سر به ک شیر بخو اچما

بو گه نی دهمت نامینی نه وسا

خسرو امله ییست دهس به جی آزا

دوعا خوازی کرد گه ررایه وه دووا

به قصه ی شکر سالیکی ته و او

شیری خوارده وه پادشاهی لاو

له پاش ساله و دووا خسرو همدیسان

له عشقی شکر چو بو اصفهان

له قصری شکر شاهی تاجدار

کرا به میوان به مانندی پار

(۱۰۲)

شاهوی به بزم به باده نوشی

بر بونه کیفو صحبت و خوشی

که خسرو مست بو وهك سالی پیشو

کنیزه که کی کرده پالی زو

سه ر له بیانی کنیزهك ههلسا

رویشته ده ری له حجره که ی شا

له پاشان شکر هاته لای دیسان

خسرو لی پرسه گوتی شکر گیان

راستیم پی بی هتا کو ایستا

میوانی وهك من بوته قهت تو خدا

هاته جواب شکر به لفظی شیرین

عرضی کرد گوتی شاهی روی زمین

پاریش جوانیکی وهك تو هاته لام

له بر بوگه نی ده می حبه سسام

به لام تو بونی ده مت زور خوشه

وهك بونی عطره و گل و وه نوشه

(۱۰۳)

خسرو گوتی پی عیبی من کهوا
دهم بو که نی یه دفع نه بی اما

تو صاحب عیبی زور بی اندازهی
هر شهوی له گل یاریکی تازهی

وهك فلك له گل که سدا ناهازی
له گل همو کس تو عشقبازی

جوابی دایه وه شگری نازهنین
به نازو عشوه و غمزه و پی که نین

به حقی او هی تنها و زندو وه

که سر شگری منی قهت نه چه شتو وه

من له و ایشانهی تو آلیت دورم

کچیکی - بکرم هر سه ر به مورم

کنیزی من بو که شهوی لات بو

تاروژ پشتمانی بژ نو بالات بو

له نیوه شهودا که تو سرخوش بوی

له عشقی بالام مات و بی هوش بوی

(۱۰۴)

ناردمه باخه‌لت تاوه‌ختی مهر
توپیت نه‌زانی مهر هاته‌دهر
وه‌ختی اُمه‌ی بیست پادشا در آن
مه‌لسا به‌گورجی رویشته دیوان
که‌وره‌گه‌وردانی شاری کرد طلب
کردی تحقیقی شکری شیرین لب
شهادتیان دا همویان یکسر
گوتیان کچیکی زور پا که شکر
چند ژنیکیشی بوکشی نارد جا
کشیان کرد‌گه‌ورانه‌وه‌بولای‌شا
عرضیان کرد‌گوتیان شکری اصفهان
هیشتا هرکچه خواردیان سویندان
وه‌ختی اُمه‌ی بیست شاه‌ی تاجدار
ناردیه خوازینی شکری نازدار
تدارکی کرد جوانو شاهانه
شکری گوازته‌وه‌گورجوانانه

(۱۰۵)

سیری کرد موری هیشتا نه شکاوه

شکره له گل گل تیکه ل کراوه

له پاش چند روژی شاه له اصفهان

کوچی کرد چو بومداین دیسان

له دواي مده تیک تیربو له شکر

له دلی هه لی دا عشقی شیرین سر

أجا یینه وه سرباسی شیرین

له دوری خسرو عاجزبو غمگین

ایکوت الهی فریاد ره سیم که

لطفو مرحمت به بی که سیم که

به آوی چاوی طفلانی معصوم

به سوزی سینه ی پیرانی مظلوم

به دینی پاکی دین پرورانت

به سرری دلی پیغمرانت

له تو ناپوشم رازی نهانی

آزانی همو سرری پنهانی

(۱۰۶)

هینده صبرم کرد پرده‌ی دل در را
هیزم نه‌ماوه طاقتم بر را

باسی رویشتی خسرو به بیانوی راوه‌وه
بواطرافی قصری شیرین

آه و نزوله‌ی شیرین کردی کار
خسرو مه‌یلی کرد بچیت بوشکار
سپا حاضر بون هه‌لکرا علم
رویشت بوشکار شاهی جم حشم
ده‌نگی طیلو کوس له‌سر پشتی فیل
به‌رزبو له‌م میل هتاکو ته‌و میل
بو‌دفعی توزو غبار له‌ریکا
بو‌آورشین چون چند هزار سقا
هزار حوشریش کرا آماده
بارکران له‌فرش له‌گل سجاده

(۱۰۷)

شاپورتی گیشته له و افسانه یه
که بوراو چونی شاه بهانه یه

له عشقی شیرین شیت و شیدایه

بودیداری ته و رو له صحرا یه

هتا هفته پیک مشغولی راو بو

له پاشان وهختی که راو ته و او بو

بارگای هه لدا شاهی تاجدار

نزیکی قصری شیرینی نازدار

شه و به سردا هات یکجار سرما بو

فصلی زستان بو زور هوا و بابو

به امری خسرو له همو لاوه

وهک جهونی نه و روز آگر کراوه

به آرزوی دل به شادمانی

اسراحتی کرد هتا بیانی

سسبینه و هختی که له خه و هه لسا

چند پیک شرابی خوارده وه اوسا

(۱۰۸)

که زور مرخوش بو سواری شه و دیز بو
خیرا به ره و روی قصری شیرین چو
سیریان کرد واهات خسرو کنیزان
چون خبریان دا به شوخی زه مان
گوتیان خسروی پرویزی آشنات
له گل چند غلام وا له ریوه هات
شیرینی دل پاک نه ختی جبه ما
زانی شاه مسته له حیای ترسا
امری کرد خیرا دایان خست دهرگا
چند غلامیکی له دهری دانا
فرشی آوریشمی زوری نارده دهر
جیکایان چاک کرد بوشای تاجور
گوهری زوری دا به کنیزان
بیکن به شاباش بوشاهی جهان
خوی چوو و شربان به لنجه و به لار
دانیشت وه کو مانگ کردی انتظار

(۱۰۹)

سیری کرد گهردی پیدابو لهدهشت
به و توزو گهرده شیرین چاوی رهشت
سیری کرد لہناو توزو گهردا شاه
دەرکوت روی وهك مانگ لہهوری سپاه
تاجی شاهانهی نابووه سرسر
روی ادره وشاوه وهك مانگی انور
خطی لای لیوی تازه روووابو
به آوی حیات تیر آو کرابو
دهسکی فرگی کرتبووه دهستی
وینهی دو دیدهی فرگی مستی
شیرین خسروی به ونوعه دی زو
له عشقی بالای کهوتو بی هوش بو
که خسرو زانی دهرگا داخراوه
لهو دیو دروازه قفل دراوه
له کنیزیکی پرشی چی بووه
شیرین دروازه ی بو داخستووه

(۱۱۰)

چی له من دیوه یا چی قهوماوه

لام وایه له من دلی پیشیاوه

بلی به شیرین من شاه نیم گدام

غلامی نوم هر بندهی دهر گام

له لای نهو ساتی نهیم، به میوان

عیه بوی دهر گام داخا به یزدان

آمین بی هاتوم به حقی خدا

هتا نهی پیغم نا که ریمه دووا

کنیزه که کی چو بولای شیرین

عرضی کرد قصه ی شاهی روی زمین

شیرین امری کرد بچن هراستا

فلان شش مطلق زرکاری ته لا

برازیننه وه شاهانه زور جوان

پروینن پا عطرو زعفران

فرشی زرکاری تیا راخن یکسر

داینن تیدا کورسی زیوو زهر

(۱۱۱)

له پاشان بچن بو خدمت خسرو

بلین پی که و با عرضت آکا نهو

اگر میوانی منه پادشا

له و شش طاقه دا اسراحت بکا

له پاشان منیش اچم بوسربان

تیر قصه ادم له گل شای جهان

کنیزه کیکی شیرین چو در حال

خبری برد بوشای بلند اقبال

شش طاقه که یان زور باش ترتیب کرد

خسرو یان بوناو نهو شش طاقه برد

شیرین کردینه بهر جلی گولناری

شانهی کرد پالکی وه کو زنادی

تاجیکی شاهی له لعل و گوهر

به نازو عشوه کچ نایه سر سهر

به لنجه و به لار رویشته سربان

بجدهی برد بوشاه وینهی غلامان

(۱۱۲)

له گوی دا هه بو گواره ییکی لعل
خستیه بهر پی اسپ خسرو له جی نعل
صددانه دوررو مرواری زور باش
حهوای دایه خوار به رسمی شاباش
که شیرینی دی پادشای چالاک
له سر کورسی زیر که و ته سر روی خاک
له پاش سعاتی خسروی پرویز
پرسی احوالی یاری شکر ریو
گوتی زور بژی وهك سرو آزادی
دایم هه ر سهوزو جوانو دلشادی
له گل من ساز بوی وه کو شکرو شیر
له خدمتی من هیچ نه تکرر تقصیر
به لام بوچ دات خست له سرم درگا
خو روی نه داوه له بنده خطا
من میوانی توم هیچکس له میوان
درگا داناخات به خوا شیرین گیان

جواب دانه‌وی شیرین به خسرو

جوابی دایه‌وه شیرینی نازدار
گوتی فدات‌بم شاهی تاجدار
توپادشاهی لهر روی جهان
منیش به‌یداخی توم و لهر بان
اگر افرموی که هرگز انسان
دهرگا داناخالهر روی میوان
خو تو میوان نیت بازی شکاری
آتهوی بگری کهوی کوساری
گر میوانیش بی آماده‌یه جیت
منیش که‌نیزم شهرم و لهریت
دهرگا که داخهم حقم به ده‌سته
چونکه پادشا سرخوشو مسته
تومستی منیش لیره تنهاجم
له‌بوختانی خلاق یقین دور ناچم

(۱۱۴)

قهت مه در ره پردهی عصمتی شاهان

هروه کو در ریت تو له اصفهان

تو له عشقی من زور بی نیازی

خه ریگی یاریت نهك عشق بازی

له حمدی خواوه شکرت ته واوه

شیرین بی تامه هنگوینی خاوه

من روم له قبله ی روی تو کردوه

تو هزار قبلت تا امر و بووه

جی نایبته وه دو یار له یک دل

قهت دودل نابی انسانی عاقل

تو وای له ناو باغ من له خانوی تنگ

تو له بهشتدای من و ام له ناو سنگ

خو من منداال نیم تو به شیرینی

که تفره م بدهی بم خله تنی

دفعه یک نه مدی که تو من یادگی

پاروژی دلم خوشو آزادگی

(۱۱۵)

کهی ناردت بولام روژی پیامی
کهی یادت کردم هر به سلامی

پیکت لی ادا تو به دلی شاد
تیشهی اوه شاند بی چاره فرهاد

جواب دانه وهی خسرو

جوابی دایه وه شاهی جهاندار
کوتی به شیرین یاری دل آزار

کله بیت تاله وه کو زهری مار
کانی هنگوینه دهمت ای نگار

دلم داناوه بوت له بر دهرگا
سهرم له کام جی دابنیم ایستا

رجایه له حق من مه که جفا
گناهیم نیه به غیری وفا

گناهکاریش بم دلت رحیمه
بخشینی گناه رسمی قدیمه

هرگز خولقی بد مه که به مایه
بوچ پیاوی گه وره اکهی بی پایه

(۱۱۶)

گوناهی خومه کهوا که ساسم
نهم بی قدریه لهخوم اناسم
اگر گویم بگری تو بزم فروشی
هیچ چاره‌م نیه غیری خاموشی

اگر بنخه‌یته سهر مالم خنجر
له‌زیر خنجرت من لانا بهم سر

❦ جواب دانه‌وهی شیرین ❦

شیرینی ارمن شوخی مه پیکر

دهمی کرده‌وه وهك قوطوی گوهر

گوتی نابی عشق و گردن فرازی

کالتهی پی ناگری قهت عشق بازی

سهرت به‌شاهی گه‌لی مغروره

نازانی غرورله عشق دوره

طیری بوم به‌سهر چلی گیل فیربوم

که‌ی فیری که‌رمای ناو که‌رمه سیربوم

من لیوو دهم به‌بغراو فیربو

وهك گیل بده‌نم له‌بوی خوش تیربو

(۱۱۷)

ایستا که له ناو نه م خانوی به ردینه

به هوی تو و هیه دلم غمگینه

همو و هختی توم به یار آزانی

به دوستی وفا کردار آزانی

ایتر له مردن نیمه خوف و بیم

کیانم به تیغی تو اکم تسلیم

به مانند من سرویکی آزاد

چون به درده و دانیشم ناشاد

لیوم تیر آوی زنده گانیه

آوم له جوگهی نه و جوانیه

مانک روم بینی ابی دیوانه

چرا اسوتی بوم وهک پروانه

روی من سرخیلی شوخی و طنازه

کنیزی درگیای من کبر و نازه

ولی نعمتی ریحانه ام ای شا

خوم ولی عهدی شکرم به خوا

(۱۱۸)

ترنجی چه نهم اگر بکا یاد
خجالت نه بی نارنجی بغداد

گر سیوی کولم بدهم به شاهان
بازاری اشکی سیوی اصفهان

اگر بم بینی کار آسکی خطا
خراج به دیدهی مستی من نه دا

به تای پرچم مانگ اکم زنجیر
هزار شیری نر اکم به نیچیر

له بر عشقی من شور زور که و ته سر
خوینی هه ژارم زوردا به هدر

زور خوینم رشتوه به چاوی مستم
نه روی به خوینت رهنگ اکم دستم

جواب دانه وهی خسرو

خسرو کوتی پی ای یاری گیانی
له من معلومه تویکجار جوانی

روت شعله نه دا له نزدیکو دور
تو چرای روژی آدره وحی وهک نور

(۱۱۹)

اگر بلیم روت روژه ای نگار
روژ به وینه ی روت نیه شعله دار

له رق و قین و غضب و ازینه
ری صلح بگره توندی مه نوینه

هر چندی گه وره غضب بنوینی
دلی عاقبت رحمت آهینی

هتا بمینم هر تو دولبری
نه وهك هر دولبر تو گیان پروری

تو به شیرینی مشهوری قوربان
به تالی مه دو له گل من آمان

جواب دانه وهی شیرین

شیرین عرضی کرد ای دارای عالم
خواه نی علم سر تا پای عالم

من له دونیادا که پدیدار بوم
بو تو به گیانو دل خریدار بوم

من عشقم بو کس غیر ی تو نه برد

غیری تو مه یلی هیچ کسم نه کرد

(۱۲۰)

خوم اپاريزم له طوفانی تو
حه ز اکهی بنده به حه ز اکهی برو

صاحب شهوتی تو ای بی خبر

له عشق دوری ای خاکت به سر

میوانی آسک نابی هرگیز شیر

باز به چوله که اصلا نابی تیر

به حیلوه افسون نابی به ملک

له باوهش ناگری قط مانگی فلك

من ناوم آوی زنده گانیه

توش ناوت آگری نه وجوانیه

آو له گل آگر یهك بیتو بگری

معلومه فتنه روی دونیا آگری

له گل شکرده پچو بوشکار

له گل شیرینا ایتر نیته کار

بوچ مه یلی قصری شیرین اکهی تو

بو قصری شکره اصفهان پچو

(۱۲۱)

أتوانم به خدا چاره کم الآن
به توری زولفی خوم بتهینمه سربان

شیرین امه ی کوت دهس به جی خیرا
مهلسا له سربان روی خوی وهر کیرا

پشتی تی کردو به لنجه و به لاز
ویستی که بروا له حصار بو خوار

خسرو به سه ری خوی زور سویندی دا
که نه روا شیرین گهر رایه وه دووا

دیشان دانیشست و به حیل و دستان
شیرینی ارمن به ربو وه گریان

به لی او کاره ی عاشق بکاست
چاکی ازانی دلارای چوست

— ﴿ جواب دانه وه ی خسرو ﴾ —

خسروی پرویز به قصه ی نرمین
جوابی دایه وه کوتی به شیرین

معلومه که توی لامپا و چراغم
همای گلشنم طاووسی باغم

(۱۲۲)

به قصه‌ی ناخوش بهس بمرنجینه
وه کو زوافی خوت دلم مه شکینه

تکات لی اکهم یاری جبین گل

به سیه بهس تو غم هینده مه گره دل

اگر تو امشه و نامکھی به میوان

مه رم ههل اگرم وا ار روم الان

ایتر له عشقی تو ههل اگرم دست

هاقی تر زوره که من بکا مست

به گلیکی تر خوم بون خوش اکهم

اچم ش—یرینی تر من نوش اکهم

له دل دهر اکهم عشقی شیرین جا

شکر زور هه یه بیکم به حلوا

—* (جواب دانه‌وهی شیرین) *—

شیرین آمه‌ی یدست هه لسا دستو برد

بجده‌ی برده بهر زمینی ماچ کرد

گوتی یاخدا هر کامران بی

هر صاحب ملک و صاحبقران بی

(۱۲۳)

له شعله‌ی روی تو دونیا پر نور بی
له چاوی بدکار جمالت نور بی

تو بوراؤ هاتری شاهی روی زمین

منت مه خه ره سرقصری شیرین

تو ذریاییکی زور بی پایانی

صاحبی هزار رازی پنهانی

من جوگه ییکم آوم ره وانه

قصه‌ی تاودلم له سر زوبانه

قط قصه‌ی بی جی ناکه‌م له گلنا

بوچ نهم رنجینی بی جی پادشا

قصه‌ی زور بی جیت وا له سر ده‌سته

هم خوت سرخوشی هم قصه‌ت هسته

گوستاخی مه که له گل من آمان

له فتنه‌ی چاوم بترسه قوربان

تا تایی پرچمم که وهک زونناره

همو تاییکی عیناً بهک ماره

(۱۲۴)

خه ریکی نه وهی بم خه یته ناویر
به بیانوی شکار نامکھی به نیچیر

وازم لی پینه من دهر کراوم
لهم قصره چوله ماتو داماموم

بو تو من خومم وا کرد بی چاره
له ملکو دولت خوم کرد آواره

بناغهی دوستیت خو به بادا تو
بناغهی تازه دامه نی امرؤ

تو بچوره وه بارگاه قوربان
رهنگه سبه ینی بتکم به میوان

هتا کو ایستا گوشتهان نه کولاره
جیهان ناته و او حلوانان خاوه

جواب دانه وهی خسرو

خسرو تی گه یشته محبوبه ی طنناز
له هر دهر ناکا اصلا کبرو ناز

گوتی به شیرین آرامی گیانم
بینایی دیدم روحی ره وانم

(۱۲۰)

له گلبا بوچی تو هر جور اکی
به بن رون دایم سهرم چهور اکه
امشهو سرمایه فصلی زستانه
به فرو بارانو سهول بندانه

بمکه به میوان با نه می سهرما
چاو آفوجینم به ادب به خوا

هیچ سه یرت ناکم بوخوم به ادب
لات دا انیشم یاری شیرین لب

اگر بی هوشم تو هوشت بردوم
سرخوش نیم هر تو سرخوشت کردوم

تو کاری مه که به دل گرانی
بگره ریمه وه ای یاری گیانی

هینده تیر مه ده له دله تنگه

دل گوشته قوربان نه ک پولاو سنگه

دلم مه شکنه یاری دل آزار
هر وه کو فرهاد مه مکه سنگه سار

(۱۲۶)

سهرم سورماوه چنده دوره نگی
که مایل به صلح گاهی به جنگی

أتوانم بر روم من لیره الان
یاری پیداکم شوخ و نوجوان

به لام تو حقی خدمت ده یه
وفای پیشین و صحبت ده یه

جوابی شیرین

جوابی دایه وه شیرین همدیسان
گوتی به خسرو ای شاهی جهان

معلومه ناکات شاه عشق بازی
بیکات تکلیفه دروو مجازی

عاشق یه کیکه له سر روی دنیا
هر یاریکی بیت به تاقی تنیا

تانه م لی مه ده به عشقی فرهاد
غریبه و مردو به چاک بیکه یاد

کوهکن بومن زور به مروت بو
برای دلسوزی دنیا و قیامت بو

(۱۲۷)

هیشتا نهی دیوم فرهادی مسکین

هر دهنگی بیستوه تنها له شیرین

نهو بومن کیشای هزاران جفا

تو روژی نه تکوت به من مرحبا

تو حلال خور به وهك بازی شکار

وهك میسارک مه خو حیوانی مردار

من قوربان بویه شیرینه نام

به گالته زور کس که تو ته داوم

سویندی زوری خوارد شیرینی دانا

گوتی به حقی خدای بی هاوتا

تا مارهم نه کهی به آرزوی دل

مقصودت نابی ابدأ حاصل

نهم قصه یه یی کرد به توندی و به قین

ههلسا دابهزی له سربان شیرین

بازی رویشتی خسرو به قینه وه

خسروی پرویز زور قینی ههلسا

به قارو توندی که رایه وه دووا

(۱۲۸)

او شهوه بفرود باران اباری
گرمه گرمی بو ههوری بهاری

به کول نه گریا شاهی تاجدار

اسپهکی تاودا خیرا به یلغار

هاته بارگاه به دلی غمبار

نه آرامی بو نه صبر و قرار

وزیره کانی نوشتن نیوه شهو

شاپور مایه وه تنها لای خسرو

گوتی به شاپور نازانی شیرین

چی له کلها کرد به قارو به قین

زور به قصه ی خوش له گلی دووام

اصلا جواییکی خوشی پی نه دام

ماجرای همو ته واره سرانسر

بو گیرایه وه شاهی تاجور

جوایی دایه وه شاپوری دانا

گوتی دخیلم آمان پادشا

(۱۲۹)

نابی عاجز بی له جهوری جوانان
ته بی بکیشی نازی محبوبان

بوچی لات وایه شیرین بی غمه

بو قو پر دلی دردو آله

امشهو صبرکه هتا میانی

بوخوت قیربنو بی دل گرانی

خو کوته و زنجیر هرا کریته وه

شه و تاریکیش بی روژ آیته وه

باسی پشیمان بو نه وه ی شیرین

وهاتنی بو بارگای خسرو

که خسرو رویشته دهس به جی شیرین

بربووه گریان به شین و نالین

له گوستاخی خوی گه لی خجل بو

یکجار په شیوو شپرزه دل بو

(۱۳۰)

هاته دره وه له ناو قصری سنگ
کلکونی زین کرد به دلیکی تنگ
اوشه وه گه لی سرماو تاریک بو
ویکا دیار نه بو یکجار باریک بو
روی کرده صحرا به یلغارو دهو
هتا گه یشته بارگای خسرو
عسکرو غلام همویان یکسر
نوستبون هیچکس نه بو باخبر
له بر خیره تی پادشا شاپور
تنها وه ستابو سیری کرد له دور
سواری پیدا بو زور سه ری سورما
که اوه کی به وادیت به تنیا
چو به ره و پیری سیری کرد شرین
سواری کلکونه دای به زان له زین
گوتی به شیرین ای ملک سیما
بوچی بهم شه وه هاتوی به تنیا

(۱۴۱)

شیرین دهستی گرد بردیه په ناوه
قصه‌ی خسروی همو گیراوه

گوتی به راستی زور بی عقلم کرد
دلی پادشام رنجاند دستو برد

من له و قصانه زور پشیمانم
خجالت بام چاره نازانم

که تورا عقم له سهرم لاچو
سواری گلگون بوم که و تمه ریگه زو

خوم . بختیار ازانم که و ا
توشی بد کاری نه بوم له ریگا

ایستا که نیمه له کس خوفو بیم
ناموسم اکهم وا به تو تسلیم

دو رجام هه په ده خیلو آمان
بوم به جی پینه وه ک مردی میدان

په کی امه په وه ختی پادشا
سهر له بیانی که له خه و هه لسا

(۱۳۲)

بمشاریته وه نه زانی خسرو

که امشه وه اتوم من له شوینی نهو

دوهه مأمه یه تا مارهم نه کا

ده ستم لی نه داو به وصلم نه گا

نهم دو ایشه بوم پیک نه هینی

اگر ریمه دووا هر زو سبه یینی

شاپور عرضی کرد گوتی به سر چاو

هرچی افرموی وا اکهم ته واو

رویشت گلگونی برده سر آخور

شیرینی برده خیه تیک کی تر

خسروی پرویز دو خیه تی بو

یه کی بونوسه تن پر فرش کرابو

خیه ته کی تر بو بزمی ناده

رازانرا بوه وه جوانو آماده

شیرینی وه کر پارچه پیک له نور

برده خیه تی بزمه که شاپور

(۱۳۳)

درگای خيوه‌تی له‌سر کرد محکم

خوی چو بو خیمه‌ی شاه‌ی جم‌حشم

میانی له‌خه‌و هه‌لسا پادشاه

روی شعله‌ی ادا به‌مانندی‌ماه

گوتی به‌شاپور امشه‌و له‌خه‌وما

له‌باغیکا بوم خوش و باصفا

له‌ناو گیلزارا اگه‌ر رام سرمست

چرا یکی زور چوانم که‌وته دست

بو تعبیری خه‌و هاته‌جواب شاپور

گوتی چاوی بد له‌روی تو بی دور

شکرانه‌بکه بوگیان آفرین

به‌م زووه‌اگه‌ی به‌وصلی شیرین

له‌تعبیره‌که‌ی شاپوری دانا

کیفی زورخوش بو شاه‌ی عالی‌جا

سبه‌ی له‌مشرق که‌روژ هاته‌ده‌ر

مجلسی ساز کرد شاه‌ی تاجوهر

(۱۳۴)

کویان کرده‌وه همو هاوده‌مان

دهر کران له‌لای شا نامحرمان

صیراحی و ساغر پیاله‌و نوقلدان

دائران به ترتیب له‌سر میزی جوان

ساقی هات گیرای شرابی کلنار

مطرب دستی کرد به‌لیدانی تار

نکیسا ناویک مطربی شابو

له‌کل باربد که‌بی هاوتابو

نکیسا لی‌دا عودو چنگو ساز

به‌نغمه‌ی خوشو مقامی حجاز

هه‌لسا هر وه‌کو پروانه شاپور

چو بوخیوه‌تی یاریه‌ جبین نور

به‌شاپوری گوت شیرین توخدا

مطربیک بومن بهینه‌ ایستا

با حسب‌حالم زو بکا بیان

آو له‌جیاتی من بو‌شاهی جهان

باسی گورانی کوتی نکيسا به زوبانی شیرینه وه

شاپور نکيسای برده لای شیرین

کوتی دانیشه لیره به تمکین

گوی بگره به لام مه که تماشا

چی آلین به تو بیلی به صدا

بی گیره ره وه باش به گورانی

کس فرقی نه کا هر خوت بزانی

باربد ناویش مطربی شاپو

که دهنگی خوشو نغمه سراپو

له خدمت خسرو به نغمه خوانی

خویندیه وه شعری خوشو گورانی

شیرینی ارمن کوتی نکيسا

ده خیلو آمان به نغمه ی نهوا

چند هه لبه ستيکی شیرین و دلکش

پیت نه لیم بیلی به آوازی خوش

(۱۳۶)

جائهم شعرا نهی گوت بهنکیسا
اویش خویندیهوه بهنغمه‌ی نهوا

شعر خویندنهوه‌ی نکیسا بهزوبانی شیرینهوه

گوتی ای طالع دهسا روژی چند
لهپیم دهرهینه تو زنجیرو بند

قط بهوینه‌ی من نیه ضعیفی

وه کومن نیه هرگز حریفی

بوچی وهک شی بر اهنه‌یته سرخاک

خوم اوا کهوتوم ذلیل و غمناک

وهک گل لهعشقا پردهم در ریوه

روی دونیام هتا ایستا نه‌ذیوه

غریب و بی‌کس غمبار کهوتوم

دهمتم بر راهه لهایش دوا کهوتوم

من به‌ته‌مای تو گیانم‌دا به‌با

ژیانی خومم داوه به‌فنا

هیچ خوشیم نه‌دی له‌روی زه‌مانه

بوم به‌نشانه بوتیری تانه

(۱۳۷)

* ❁ جواب دانهره‌ی باربد به زوبانی ❁ *

* — * (خسروهوه) * — *

أم شعرانه‌ی خویندکاتی نکیسا

باربد له‌ولا ده‌نگی لی هه‌لسا

کوئی سببه‌ینی له‌لای باغی گل

را بوردم مسعو و مرخوشو خوشدل

کلی شهت په‌روی جوانو ناره‌نین

به درك ده‌وره‌ی کرا بو پروین

ده‌رگای باغه‌که داخرا بو له‌من

قفل نه‌شکابو به‌ده‌ستی دو شمن

له‌وه‌مو گله‌و میوه‌ی تازه‌و تهر

هیچم ده‌ست نه‌کهوت غیری دردی سر

پری رویکی شوخی جانانه

پیدا بو له‌پر بوی بوم دیوانه

نازه‌نینی بو به‌ذره‌ی خلخال

صوفی صد تماله‌ای هینا به‌حال

(۱۳۸)

قسم به طاقی بروی خمیدهی
به تر کسی مست یعنی دو دیدهی

قسم به زوانی وه کو کمندی
به بژنو بالای سروی بلندی

گر دستم که وی هتا کو زندهم
او پادشاهی منیش هر بندهم

بارید وه ختی آمهی ته و او کرد

نیکسیا جوانی داوه دستو برد

جواب دانه وی نکیسا به زوبانی شیرینه وه

گوتی له ریتا خو من بوم به خاک

سایه م بنجه سهر ای سروی چالاک

له م با غه هیچکس میوه نه چنیوه

درگیا داخر او ه که سی نهی دیوه

بو هناری من هر کس بیا دست

دستی لی نادا زو ایکه م سر مست

کسی بیه ویت له سیوم بخوا

وهک منال تفره ی ادهم به خوا

(۱۳۹)

گر له سه رم دهن وه کو فندق سنگ

تو نه بی هیچکس لیم نایینی رهنگ

هتا کو دونیا ماوهو نه مینی

هیچکس بومیوهی من دست ناهینی

باربد اُمه ی گوی لی بو دیسان

جوابی نکیسای دایه وه زور جوان

جواب دانه وه ی باربد به زوبانی خسرو وه

کوتی بونی دوست دیت له دماغم

خیالی کنجی هه یه چراغم

لام وایه له لای شیرینه خسرو

که وا خه ریکه دیت بهاری نهو

مگر بای بهشت هات گزه ری کرد

له دما خوشی وا اثری کرد

ای طالع بلی بهو پری زاده

استیره ی سعدم بکات آماده

سه ریشم ببری اگر وه کو مهر

وهك سگ دانه نیم له بر درگات سر

(۱۴۰)

هروه کو ماسی دور بیت له دریا

دور ماومه وه ایت عاجزو ته نیا

أمه عمریکه له چاومایه جیت

تیر ماچم اکر دخوزگه بهری پیت

یا دردی دوریم توزی دهواکه

یا گیان له لاشهم قوربان جیاکه

لیم بریت به آوی جوی زنده گانی

که له برچاوم دایم پنهانی

جواب دانه وهی نکیسا به زوبانی شیرینه وه

که دست و بردی باربدی دی

شیرین له عشقا کاری به جی دی

گوئی نکیسا دخیلو آمان

أمه بلی بوم دهستم به دامان

معلوم بی له تو یاری به وفا

و دک دوینی رویشت امروش هر نه روا

امرو بهاره فصلی نه و روزه

وه ختی عشره ته دلان پرسوزه

(۱۴۹)

او گلهی بهار کس بونی نهکا

به بادی خزان نهچی به فنا

آرزوی دلم له تافی جوانی

هر وصلی تویه پاش زندگانی

به هر نوعی بو تاامرو قوربان

له ناو پرده دا من بو بوم پنهان

له پردهی تاریک غم پروره وه

وه کو بروسکه هاته دره وه

من هتا کو کهی بکم خیالت

بره لا اکم روم بو جمالت

دا نه نیشم لات به دلیکی شاد

له ره نجو محنت خوم اکم آزاد

که نه م قصانهی گوی لی بو خسرو

احوالی تیک چو کهوته ته کو دهو

نالاندی کوتی باربد آمان

خهریکه ده رچی له بده نم گیان

(۱۴۲)

جوابی باربد له زوبانی خسروه وه

له جیاتی شاهی پر عقل و کمال

باربد جوابی دایه وه در حال

گوتی ای صنم من عذر خواهم
بینخشه به من جرم و گناه

له کرده وهی خوم زور پشیانم

به شفیع دینم چاوی گریانم

من خو هیچ بهرم نه خوارد له جوانی

تو بهر خوردار به به کامرانی

نهم شعرانهی خویند باربد اجا

شیرینی ارمن زور دلی سوتا

هاواریکی کرد به دل پر به دهم

گوی له دهنکی بو پادشای عجم

وهک به کی له کیو دهنک بداته وه

او کیوه در حال جواب اداته وه

له دهنکی شیرین خسرو دستو برد

پنخه و بروکی پارچه پارچه کرد

(۱۴۳)

به بانگی بهرزو به گریانو شین
ههلسا روی کرده خیمه‌کی شیرین

شاپور عرضی کرد کوتی شهریار

ده خیلیم مه‌چو ژوره‌وه زنه‌ار

باسی شیرینی ته‌واو سرتاپا

گیرایه‌وه بوشاهی عالی‌جا

*** (باسی هاتنه دره‌وه‌ی شیرین له‌چادر) ***

شیرین هاتنه دهر له‌پردی چادر

وهك له‌هه‌وری رهش که مانگ بیته دهر

هروه‌کو سرخوش که‌وته برپی شا

وه‌ختی أمه‌ی‌دی پادشای جم‌جا

شیرینی هه‌لکرت نایه سه‌رسه‌ری

کوتی توی بومن تاجی سه‌روه‌ری

أجا به‌کیفو خوشی و خوره‌می

خسروی پرویز ماچی کرد ده‌می

شیرینی ارمن له‌وه زویرو

روی لی‌وه‌رگیرا که‌لی دلگیربو

(۱۴۴)

تا امر و ناوی به چاک بر او
ایستا که به دست تووه گیر ماوه

اقرسی لفریر دهستی شهریار
دو چاری به لاتی و خجالت بار

خسرو که زانی احوالی شیرین

سویندی زوری خوارد کوتی نازهنین

وه کتو افرموی تمارهت نه کم

شرطو عهدی دست لی نه دم

کرد اکمه وه شاهانی جهان

اوسا به رسم و عاده تی شاهان

نکاحت اکم یاری جبین گل

هیچ غمت نه بی دل مه ده له دل

تکات لی اکم امشهو به خوشی

با رابویرین به باده نوشی

شیرین امهی بیست وه کو غنچه گل

روی که شایه وه خوشی که وته دل

(۱۴۵)

شیرین به زررہی خلخالو زیور

رویشته خیمہی شاہی تاجوہر

مجلسی شاہی کرا آمادہ

بربط و عودو مطرب و بادہ

گاہ خسرو ایکرت پرچمی شیرین

ایسو له چاوی پر اشکو اسرین

له پی خلخالی گاہ دا تہ کنی

وہک طوق ای خستہ مل و گردنی

گاہ دەستی ابرد بوسینہی صافی

ممکی اگرت و تہ یکرت طوافی

ایکوت ای آزیزتو بو من گیاتی

بو دردی دلم ہرتو دہرمانی

یک هفتهی تہواو ہر وادہ مسازبون

مشغولی کیفو نازو نیازبون

لہ پاشان اجا روزی ہشتہ مین

شیرین چوہوہ بو قصری شیرین

(۱۴۶)

له گل لشکرو سپای بی سیامان
به حورمت رویش شای نهو نمانان

خسرویش فرموی خیمه و بارگاه

کوچی کرد رویشت بو عاصمه‌ی شاه

دهرگای خزینه‌ی کرده‌وه در حال

به خروار به خشی زیرو زیو و مال

گوی کرده‌وه زو آستیره ناسان

تا کاری سختی بو بکن آسان

اسبابی ره ملیان بو کرد تدارک

بو یان دوزیه‌وه وه ختی مبارک

بوسی شابی کردنی خسرو بو شیرین

بو شابی شیرین شاهی تاجوهر

ناردی هینایان یکهزار حوشر

یکهزار آسی کچله و رهوان

له گل یکهزار ایستری زور جوان

یکهزار کچی جوانی پهری

به جوانی وه کو زهره و مشتری

(۱۴۷)

پنجصد صندوقی پولای سه‌وزنه‌وار
پر کران له‌لعلو دورری شاه‌وار

چندصد مفرش و چند خورجی زیرین

پر له‌اسبابی زر بفتی شیرین

که‌ژاوه‌ییکیان درست کرد له زهر

نخشین کرابو به‌دوررو گوهر

بو دانیشتی شیرینی نازدار

وازانرا یه‌وه به یه‌رده‌ی زرکار

که‌وته‌ری سپاو قطاری شاهی

مانندی نه‌بو له‌مه‌تا ماهی

سپا رابی‌بو بوقصری شیرین

شیرین سوارکرا به‌عزو تمکین

همو هنگاوی به‌دورری شه‌وار

عاباشیان اکرد شیرینی نازدار

هات تا‌گه‌یشته به‌ر قصری جمشید

وه‌ک له‌برجی حوت بیته‌ده‌ر خورشید

(۱۴۸)

خسروی پرویز شاهی باتمکین
هات بو پیشوازی یاری گل جبین
دهستی گرت بردی بو قصری زرکار
داینا له سر تخت شاهی تاجدار
ملایان بانگ کرد به رسمی پیشین
بو خسرو به مستیان نکاحی شیرین
کاتی له خسرو که نکاح کرا
شیرینی ارمن آواتی بررا
گوتی به خسرو اچما نوشت بی
ماسوای شیرین فراموشت بی
او شهوه خسرو کرا به زاوا
هینده سرخوش بو شعوری نهما
بو حوجره‌ی شیرین کاتی که بردیان
پی نه بو بروا هه‌لیان گرت به شان
شیرین که زانی خسرو سرخوشه
شعوری نیه یکجار بی هوشه

(۱۴۹)

بهر بوکیکی بو پیرو کونه سال
چرچو دان که وتو وهك دایکی دجال
دو بمکی هه بو وه کو خیکه ی نهوت
دهمی داچه قاو هر وه کو آشکوت
جلی بو کینی خوی کرده بهری
پیا کرد الماسو دوررو گوهری
کردیه ژوره وه بولای پادشا
خسرو که چاوی پنکهوت په شوکا
گوتی آلهی نه م کونه ساله
چیه لام وایه خه وو خیاله
په لاماری دا خیرا ده س—توبرد
توند گرتی گوشی کله گدی ورد کرد
داییره صداو قیرره ی لی هه لسا
گوتی بمگه نی بو خاطری خدا
گوی له ده نگی بو شیرینی ارمن
چوره ژوره وه عیاری پر فن

(۱۵۰)

روشته ژوره وه وهك گل و شكر
كام گل كام شكر الله اكبر
سرسام له نجهی ما كهوی دهزی
خجالت باربو له روی مشتری
مرواری گویچكهی هاتبوه خروش
رحمت له مردوی مرواری فروش
خسرو كه نجهو لاری نهوی دی
وه كو دیوانه پی مانگی نهوی دی
كه وتو بی هوش بو شاهی كه یانی
كه له خه وهلسا وهختی یانی
دی طوقی ملیه دو زولفی مشکین
وا له سر سینهی دو پوزی زیوین
سیری کرد گنجی قفل دراوه
وهك آوی حیات سهر مور کراوه
ههلسا نشانهی شکاند زو به تیر
خورمای بی ناوکی خسته پیالهی شیر

(۱۵۱)

آوی گل رڙا به سر شوشه و جام

شکر اورڙاپه مېر مغزی بادام

خولاصه يك مانگ شايي لوغان بو

بزمو عشره بو چوپي و سيران بو

۳ کتیزیکي جوانی پی هاوتا

خاصی خسرو بون له حرم سرا

هومیلانو سیمن تورک و همایون

نازداری جوان بون وهک دورری مکتون

پادشا ناردی آرایشان دان

به خشل و دوررو لعلی بدخشان

همایون ناوی به خشی به شاپور

خه لاتی پی دا شاهانه دستور

به بار بدیش سیمن تورکی دا

هومیلای شوخی دا به نکیسای

له پاشان نوی فرمانو منشور

ملکی ارمنی به خشی به شاپور

(۱۵۲)

شاپور کوچی کرد چوبو ارمن زو
شادبو به ملکو جی مهین بانو
قه لای (ذرافنا) که واً مشهوره
بیستومه بنا کرده ی شاپوره
هتا چند سالی خسرو خرم بو
به مرای خوی دولت هاو دهم بو
پاش مده تیکی زورو فراوان
تیری خوارد خسرو له عیشی جهان
اثری پیری که لی دیاری دا
له کرده وی خوی زور خجالت ما
فکری کرده وه کوتی که دونیا
زور بی وفایه بو شاهو که دا
بزرگ او میدی بانگ کرد به خلوت
کوتی ای که وره ی صاحب معرفت
پیم بلی آیا چونه آسمان
تیا هه به آخو وحشی یا انسان

(۱۵۳)

جوابی دایه‌وه کوتی پادشا
ری فلک دوره و عقلی من کوتا
جی اوندی دور معلومه قوربان
کس کشفی ناکا به‌غیری یزدان
خسرو عرضی کرد ایله له‌دونیا
که ده‌چوین بوکوی اچین له‌ولا
کوتی تم سرره له‌پرده‌دایه
ایله نازانین پرده چی نیایه
هتا کو نه‌چین ایله نازانین
چیمان به‌سردی بو کام‌لا اچین
انجا لی پرسی کوتی که آیا
له‌پاش مردنمان احوالی دونیا
له‌یرمان ته‌بی دیته‌وه یادمان
که چیمان کردوه له‌سر روی جهان
جوابی دایه‌وه جا بزرک اومید
کوتی به‌خسرو وارثی جمشید

(۱۵۴)

له پيش هاتني ايمه بودونيا
روحمان نوريك بو له اوجي سما
ايستا نازانين احوالي اوسا
اترسم له پاش مردنيس هروا
احوالي دونيا بکهين فراموش
له ژير زمين دا بمينين خاموش
له پاشان خسرو گوتي پي گيانه
نصيحتم که تو حکيانه
جوابي دايه وه حکيمي عاقل
عرضي کرد گوتي اي شاهي عادل
تو بخوره وه بخو آوو نان
نه زورو نه کم معتدل قوربان
چونکه مشهوره دوپياو له صحرا
نان و تويشويان پي بوداين نا
په کيکيان زوري خواردو په شوکا
اويتر هيچي نه خوارد پرسي ما

(۱۵۵)

اویان زوری خوارد آخرشہقی برد
امیان پہکی کہوت لہبرسانا مرد

دیشان پادشا کوتی آخوگیان

روح چون دہرئہچی لہلاشہی انسان

عرضی کرد کوتی ای شاهی سرور

ہیچکس تی ناگا غیری پیغمبر

پیغمبرہکان امینن یکدہم

نہم سررہ نالین قط بہناحرم

دیشان لی پرسی خسرو بہپروش

کوتی ای دانای صاحب عقلو ہوش

لہناو عربدا شخصی ہہلساوه

دعوای دین اکات آیا نہوپیاوه

کی یہ؟ آیاتو نسبتی دینی

لہگیل دینی من چلون امینی

جوانی دایہوہ حکیمی دانا

کوتی او ذاتہی تو ایت بہخوا

آوازہی لہسر چرخنی کردونہ

(۱۵۶)

نجیبی ذاتی پاکی بی چونه

به حق بزانه تو دینی تازه

له گل حق مه که هرگز تو بازی

وه ختی امه ییست خسروی بی دین

هو اندامی به ربوه له زین

بسم الله الرحمن الرحیم

شهو یك نوستبو شاهی تاجوهر

له خه ودا چاوی گوت به پیغمبر

سواری اسپ بو اهات به یلغار

وه کو مانگ هه ل بیت له آسوی کوسار

به توندی گوتی خسرو وره لام

له کفر لاده بگره ری اسلام

خسرو عرضی کرد گوتی ای امین

سه ریشم بری لانا دم له دین

هر که امه ی گوت خسرو مصطفی

حده تی فرمو قچیگی لی دا

راپه رری له خه و خسرو که هه لسا

(۱۵۷)

همو اندامی آلهرزی ترسا

آرامی نه ماسی مانگ نه خوش کهوت

بی خورا کو خهو ساتی نه أسرهوت

له پاش مدهتی کوتی به شیرین

مه لسه بوسیری خزینه بچین

چل خزینه ی بو پر دوررو گوهر

پر له زیررو زیو لؤلؤو جواهر

خریطه لهر خریطه همو

دانرا بو هینی شاهانی پیشو

یک یک سیری کرد پادشای سرور

کلیلیکی دی له پاشان له زهر

هی صندوقیک بو که لهر مر بو

قفله کهیشی هر آلتونو زهر بو

کاتی کردیه وه او صندوقه شا

سیری کرد له زیرر له وحیکی واتیا

لهر او له وحه آلتونه به زیو

چند دیر نوسرا بو جوانو کهس نه دیو

(۱۵۸)

خوینده‌وارانی قدیمیان مینا
که‌او نوسراوه بخونینه‌وه جا
که خویندیانه‌وه عرضیان کردگوتیان
هی اردشیره کوری بابکان
به‌علمو رمل استیره‌و نجوم
وه‌ختی خوی له‌لای او‌بووه معلوم
نوسیویه که‌وا له‌ملکی عرب
که‌وره‌یک آیت به‌اصلو نسب
خاتمی هو پیغمرا‌نه
خاوه‌ن معجزه‌و صاحبقرانه
هرکسی دینی نه‌و قبول بکا
سر فراز نه‌بی له‌هردو دنیا
هرکسی شرعی نه‌و بکا قبول
نه‌و کسه شاهو سرداره‌و مقبول
خسرو ائمه‌ی‌دی جوشی سند گیائی
له‌رزی سرتاپا گوشتو ایسقانی
آججاتی که‌یشت معلوم‌بو که‌وا

(۱۵۹)

نه مبو له خه ودا قهچي به کي ليدا
شیرين که زانی خسرو شیواوه
رهنگي زهرد بووه ههله بزرگاوه
عرضی کرد کوتی ای شاهي جهان
وارثی تختو تاجی نوشیروان
پشینان کهوا اکن حکایت
پیغمبریک دی صاحب ولایت
وها نوسراوه که له پاش چند سال
دیده روی دونیا به عزو اجلال
یقین بزانه جوی گالته نیه
با عرضت بکم چاره مان چیه
چار هر امله به بچینه سهر دینی
با نه بین توشی دردو غمگینی
جوایی هایدوه کوتی به شیرین
راسته له لای من معلومه یقین
که پیغمبره تهو ذاته به لام
له تو معلومه اجدادو آبام

(۱۶۰)

صاحبی سپاو تاجو علم بون
وارثی تختی جمشید جم بون

له دینی اوان چون واز بهینم
له روی شاهانا خجل امینم

هرچند من دلم آره زو نهکا
اطاعهی بکم بختم رئی نادا

باسی کاغذ نویسی پیغمبر ﷺ بو خسرو

له پاش مدهتی رسولی خاتم

کاغذی نویسی بو شاهی عجم

نوسی به ناوی نهو پادشایه

بی او هیچ نابی و خوی بی جیکایه

خلاقی دنیاو همو موجوده

هتا کو ابد فیاضی جوده

به میشوله ییک اکوژی فیلی نر

میروله اکات به مارو اژدر

او خلقی کردوی تو مشتی خاکی

له سهرت دهرکه کبرو بی باکی

(۱۶۱)

له چنگی مردن، قط روح دهر ناکی
که اجلات مات ناتوانی راکھی

له ربعی مسکون عراق بهریکه

جا لهو بهره مداینیش شهریکه

له مداین دا پیاو زوره الآن

توش انسانیکی مانندی اوان

شهادت بده خالق خدایه

بی جیکه و مکان تا کو ته نیایه

هر نه و خدایه خالقو اکبر

من کردوه. واً به پیغمبر

آگر په رستی تو بره لا که

پیره وی شرعی رسول الله که

بوچ اُپه رستی آگری پر دود

خدا په رست به مه به به نمرود

له آگری دورخ خوت دهر بهینه

مسلان به شهادت یینه

(۱۶۲)

کاغذ ته و او بو به تالوکه و دهو
قاصد که و ته رثی بردی بو خسرو
وهختی کاغذی وه رگرت خسروشا
لهرقا هوشو شعوری نه ما
که دی نوسراره هیبت انگیزه
نامه‌ی (محمد ﷺ) بولای پرویزه
غروری شاهی لهریکه لای دا
گوتی کی بی وا جسارت بکا
آزایی که خوی به که وره دیوه
ناوی خوی له پیش ناوم نویسه
رهنگی روی تیک چو به قارو به قین
درری نامه‌کی ختم المرسلین
تومالی نامه‌ی احمدی درری
شیت بو نه یزانی جه رگی خوی برری
قاصد که رراوه خیرا دستو برد
ماجرای عرضی رسول الله کرد

(۱۶۳)

جا له معجزه‌ي ختم الانبیا
بزانه خسرو چی هات به‌سریا
له‌سر شط پردی هه‌بو له‌آسن
لافاو یکی‌دا هه‌لی‌که‌ند له‌بن
هه‌وره تریشه به‌امری خدا
له‌قصره‌که‌ی‌دا طاقیکی روخا
بای صموم له‌پر هاتو به‌سئیز
بون به‌قره‌بروت گلگونو شه‌ودیز
له معجزاتی خاتم الانبیا
له‌و روزانه‌دا زوری وا روی‌دا
به‌خسرو خدا نه‌یدا هدایت
بیچاره محروم بو له عنایت
سیری جلالی پیغمر که تو
به‌چاوی دقت تی‌فکره مه‌ررو
عجب بدریکه جیمی له‌ژیر خاکه
که‌چی نوری او له‌سر افلاکه

(۱۶۴)

بانی معراجی حضرت محمد صلی الله علیه وسلم

شهریک دور لهسیر سرای فانی بو

احمد لهسرای أم هانی بو

جبریلی امین له بیت المعمور

بوراقی هینا مکلل به نور

له هوری نیسان دورر افشاطر بو

له بادی صبا خوش عناتر بو

له مدینه وه شاهی انبیا

سواری بوراق بو گه یشته اقصی

لهوی حاضر بون همو انبیا

امامتی کرد شاهی پیشهوا

لهویوه چو بو فلکی خضرا

آوزهنگی لی دا صحرا به صحرا

بهو تیژ بالی به طاوسی اخضر

به جنی ما هلی وهراند بالو پهرر

جبریلی امین قوهتی نهما

دوعا خوازی کرد آخر به حی ما

(۱۶۵)

بوراقی تاودا ده رچو له کونین
بیداخی مه لکرد له قاب قوسین

بیستی کلامی ذاتی شرمدی

خدای تعالی به چاوی سردی

اعضای دهستی کرد به رقص و سما

چاو له بن همو مویکی رووا

خدا فرموی توی مقصودی ده رگا

مطلبت چیه داواکه داوا

بوگنه کاری امت دوعای کرد

خدایتعالاش درحال گیرای کرد

اومتی خوی کرد به برات دل شاد

گناه کاری کرد له دوزخ آزاد

باسی شیرویه کوری خسرو

خسرو له مریم کوریکی مه بو

ناوی شیرویه بد ره گو بدخو

چر داوه رو بو سورفلو چاوشین

لایقی هزار لعنت و نفرین

(۱۶۶)

وهختی که عومری که یشته ده سال
عالم له دستی بون پریشان حال
وهختی صرف ا کرد به حیلہ کاری
به ایشی پوچو به بد رفتاری
هر که شیرینی اول دفعه دی
عاشقی روی بو کوتی کاشکی
نہم محبوبہ یه ژنی من نہ بو
عشقی شیرینی هر له سردابو
بزرگ اومیدی طلب کرد خسرو
دردی شیرویهی بیان کرد بو نہو
کوتی اترسم لهم بد اختره
سر سری و احمق شیتو بی فرہ
نہ خوشکہ کانی خوش نہوی نہ من
له کل همومان بووہ به دوشمن
من تاجم له سر تاجداران سہند
کہ چی نہم کورہم پیسہ و ناپسند
جوابی دایہوہ حکیمی دانا

(۱۶۷)

کوتی معلومه ای شاهی جم جا
هرچی بی اُمه جگری تویه
آخر پارچه ییک گوهری تویه
موافق نیه قوربان له لای من
جگر گوشه ی خوت بکھی به دشمن
که وره بیت یقین دلی پاک نه بی
خوت چاکی اویش آخر چاک نه بی
ایستا منداله خوینی ادا جوش
وه ختی که وره بو نه بی عقلو هوش
قضا وای هینا بینکی پی چو
خسروی پرویز آره زوی و ابو
واز بینی له عیشو ذوقی شاهانه
عبادت بکات بو آتشیخانه
تهرکی دونیای کرد به جاری خسرو
شیرویه ی کوری دانیشنت له جی نه و
شیرو دهستی کرد به باده نوشین
هوشی نه مابو له عشقی شیرین

(۱۶۸)

آخر شیرویهی بد رهگی بد گیان
باوکی حبس کرد خستیه ناو زندان

خسروی پرویز عاجزو غمگین
کس له لای نه بو به غیری شیرین

به لام به شیرین دلی زور خوش بو
همو عالمی لا فراموش بو

گوتی به شیرین گیانه توم به سه
دولت و مولکم من گهی مه به سه

شیرینیش ایگرد دانوایی نهو
دلخوشی آدا دایم به خسرو

* (باسی کوژرانی خسرو به دستی شیرویه) *

شهوئیک شیرینی شوخی ناز پروهر

ایگرد قصه‌ی خوش بوشای تاجوهر

له پی شادا بو زنجیری زیرین

پی نابووه ناو پی زیوینی شیرین

به دهی گلی زور شکری شکاند

تا به قصه‌ی خوش خسروی نواند

(۱۶۹)

شیرینیش خهوی لی کهوت له پاشان
بی خبر له دهور چرخنی آسمان

له پر دیویکی پیسی بدکردار

بی رحم و مروت هر وه کو سگسار

چو وه ژوره وه فوی له چرا کرد

به ده ستیه وه بو تیغی دستو برد

دای له سر دلی شاهی تاجوهر

خوین وه کو فه واره در حال کردی سر

خسرو له خهوی شیرین راپه ری

بازرقهی خوینی له سر دلی دی

سیری کرداوا له سر تا به فرق

له ناو لافاوی خوینا بو وه غرق

تینوی بو ویستی داوای او بکا

فکری کرده وه کوتی له پاشا

به خوا ایستاکه من بو قومی او

حیفه هل سینم یاری مسته چاو

چونکه امشه و نهو دره ننگ نوستوه

(۱۷۰)

اگر بزانی امهم توش بووه

خه‌ری لی آزرری ناخه‌وی شیرین

دهس آکا به شین به‌دلی غمگین

تینو مایه‌وه تا روحی ده‌رچو

له‌کل شیرین‌دا وا به‌وفابو

عاقبت له‌تاو شه‌بولی خویناو

چاوی کرده‌وه شوخی مسته‌چاو

شه‌وانی پیشو که به‌ختی یاربو

به‌دهنگی سـازو بریط بیداربو

آو شه‌وه وای کرد چرخ‌ی ستمکار

به‌خوینی گهرمی خسروبو بیدار

شیرین به‌ربوه هاوارو فریاد

بانگی کرد کوتی ای دادو بیداد

وه‌رن بزانی که‌چی قه‌وماوه

مالی ویرانم خسرو کوزراوه

شیرویه اجا ناردیه لای شیرین

کوتی پی بلین هیچ نه‌بی غمگین

(۱۷۱)

تهو أبي به من دلی زور خوش بی
هتا يك هفته ماتو رهش پوش بی
له پاش يك هفته به کیفو دماغ
وه کو دسته گل ای هینمه ناوباغ
ایکم به گه وره و ملکه و سرور
حورمتی اکرم له خسرو زیاتر
تهم خبره یان که دا به شیرین
وهك سرکه توندبو به دلی غمگین
به لام به جوابی شیرین تفره ی دا
گوتی پی بلین اگر راست اکا
من چی پی ته لیم زو به جی بین
بهانه نه گری دلم نه شکنی
تختی جمشیدو پرده و باره گا
بیانسوتینن هو سراپا
قصری پادشا له بیخ دهر بین
قول له و ته لاری باش بروخینی
باربد دهرکا پهل بکا شه و دیز

(۱۷۲)

با نه کم یادی خسروی پرویز

وهختی امانه‌ی به‌جی هینا نهو

اوسا انیزین جنازه‌ی خسرو

له‌پاش امانه بومن سر له‌نوی

قصر و بارگاه درست کا به جوی

زور زو امانه بکا تکاپه

اوسا پی‌ی الیم زور سرری تیابه

کاتی امانه بیست شیرویه‌ی بیدین

زو به‌جی هینا امره‌کی شیرین

شیرینیش همو جلو به‌رگی شا

دای به فقیر و هزاره‌گه‌دا

* بامی دفن کردنی خسرو و خو‌کوشتی شیرین *

اجا بولاشه‌ی شاه‌ی تاجدار

صندوقیان تاشی له‌عودی قمار

صندوقه‌کیان گرت‌ه تخته‌ی زهر

رازاندیانه‌وه به دوررو گوهر

به عاده‌تی زوی شاهانی عجم

(۱۷۳)

خستیانہ صندوق شاہی جم چشم
چند پادشاہی ہہ لیان گرت بہ شان
بردیان بہ حورمت بوسر گورستان

بزرگ اومیدیش ہر وہك شور رہی

لہ دردو غما لہ شی آلہ رزی

ایکوت کوا گہورہی شاہانی عجم

کوانی صاحبی شمشیرو علم

کنیزان زولفیان کردبو پہخشان

لہ پیش خلقہوہ بہ کول اگریان

شیرین ارمن وہك طاوسی مست

وینہی خسروی کرتبہ سردست

سرپوشی زردی دابو بہ سردا

لباسی جوانی کردبو بہ بردا

لہ پیش جنازہی خسرو بہ تنیا

آہاتو آچو بہ رقص و سما

بہ لہجہو بہ لار آرویشست سرمست

ہر کسی تہیدی رو آچو لہ دست

(۱۷۴)

به م نوعه هر کس که نه بدی شیرین
و اتی اگه پشت هیچ نیه غمگین
شیرویهش دیسان وای زانی که نه و
هیچ غمبار نیه بو مرگی خسرو
رویشان لهر کورستان اچا
لناو گومه زدا صندوقیان دانا
خلایق هوو چونه دره وه
شیرین به دلی غم پروره وه
چو وه ژوره وه درگای کرد محکم
کفنه کی لادا له شاهی عجم
لهو جیکه ی وای تیغی لی درابو
تیغی ها لهر جگری خوی زو
به خوینی گهرمی شوخی دلارا
تازه ی کرده وه برینه کی شا
دهستی کرده مل خسروی پرویز
نایه ناوده می ده می شکر ریز
شیرینی ارمن جا کردی هاوار

(۱۷۵)

اهالی وهختی که بون خبردار
گوتی خلقینه وا خوم نجات دا
کیانم شادبو آواتم نهما

پیاوه که وره کان که بون باخبر
بانگو صدایان لی ههلسا یکسر

گوتیان شیرین بو مردنی تو

بو وفاو بوکیان سپاردنی تو

له عشقا هروا لازمه مردن

هروا اُبی کیان به یار سپاردن

که لی ژن مهیه آزاوهک شیره

زور پیاویش مهیه ژنی بی خیره

له ناو گومه زدا دویاری دلپاک

به رسمی شاهان نیزران له ژیر خاک

آموز کاری

دلت خوش نه بی به دونیای ناکس

وفای هیچ نیه دونیا له گل کس

(۱۷۶)

ألین افلاطون دایم آگریا
عرضیان کرد گوتیان حکیمی دانا

سبی چیه که تو روزو شهو
دایماً آگریت به چاوی بی خهو

فرموی من بویه دایم گریانم
هوگری یک بوون جسمم و گیانم
روژی جیا نه بن له آشنای
حقمه آگریم من بو روزی جیایی

کورو، ژن ملسکو مالو حالی زور
هاوری تون هتا آچیه ناوگور
له گلتا اررون عاجزو غمناک
به لام له گلتا نایه نه ژیر خاک

هرچند که فلک بتدا چرخو پیچ
تومه خور غمی دونیای ادهنی هیچ
کوانی فریدون له کویه ضحاک
همر له ژیرخاک بون مشتی خاک
• به عنایتی خوای خاوهن لطف ته و او بو